

Załącznik

do uchwały Nr LI/343/2018

Rady Gminy Płońsk

z dnia 30 października 2018 r.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY PŁOŃSK
NA LATA 2018 – 2021
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2022 – 2025**

Wykonawca opracowania:

HYDROS Jacek Sawicki
Ul. Czysta 24/1
15-463 Białystok

Autorzy opracowania:

Joanna Sawicka

SPIS TREŚCI

1	WYKAZ SRÓTÓW	5
2	WSTĘP	7
2.1	WPROWADZENIE	7
2.2	PODSTAWA OPRACOWANIA.....	7
2.3	CEL, ZAKRES I FUNKCJE PROGRAMU	7
2.4	METODYKA OPRACOWANIA PROGRAMU.....	9
3	STRESZCZENIE	10
4	PODSTAWOWE INFORMACJE CHARAKTERYZUJĄCE OBSZAR GMINY PŁOŃSK	12
4.1	POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE	12
4.2	SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	12
4.3	WARUNKI KLIMATYCZNE.....	13
4.4	UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI, GEOMORFOLOGIA	14
4.5	SYTUACJA GOSPODARCZA.....	14
5	OCENA STANU ŚRODOWISKA GMINY PŁOŃSK	17
5.1	ZASOBY PRZYRODNICZE	17
5.1.1	<i>Stan aktualny</i>	17
5.1.2	<i>Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony przyrody</i>	22
5.1.3	<i>Analiza SWOT</i>	22
5.2	ZASOBY, UŻYTKOWANIE I JAKOŚĆ WÓD.....	23
5.2.1	<i>Stan aktualny</i>	23
5.2.1.1	<i>Wody podziemne</i>	23
5.2.1.2	<i>Wody powierzchniowe</i>	28
5.2.2	<i>Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony zasobów wód</i>	32
5.2.3	<i>Analiza SWOT</i>	33
5.3	POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	34
5.3.1	<i>Stan aktualny</i>	34
5.3.2	<i>Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza</i>	37
5.3.3	<i>Analiza SWOT</i>	38
5.4	GLEBY.....	38
5.4.1	<i>Stan aktualny</i>	38
5.4.2	<i>Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony gleb</i>	39
5.4.3	<i>Analiza SWOT</i>	40
5.5	ZASOBY SUROWCÓW NATURALNYCH.....	40
5.5.1	<i>Stan aktualny</i>	40
5.5.2	<i>Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony surowców naturalnych</i>	43
5.5.3	<i>Analiza SWOT</i>	43

5.6	ZAOPATRZENIE W WODĘ, KANALIZACJA I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW	44
5.6.1	Stan aktualny	44
5.7	GAZOWNICTWO.....	46
5.7.1	Stan aktualny	46
5.7.2	Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie infrastruktury	46
5.7.3	Analiza SWOT.....	47
5.8	GOSPODARKA ODPADAMI.....	47
5.8.1	Stan aktualny	47
5.8.2	Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony powierzchni ziemi.....	56
5.8.3	Analiza SWOT.....	57
5.9	HAŁAS	58
5.9.1	Stan aktualny	58
5.9.2	Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony przed hałasem	60
5.9.3	Analiza SWOT.....	60
5.10	PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE.....	60
5.10.1	Stan aktualny	60
5.10.2	Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.....	64
5.10.3	Analiza SWOT.....	65
6	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE.....	66
6.1	CELE I PRIORYTETY EKOLOGICZNE	66
6.2	CELE I ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY PŁOŃSK.....	67
7	SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	75
7.1	UWARUNKOWANIA PRAWNE.....	75
7.2	UWARUNKOWANIA EKONOMICZNE	75
7.3	PLANOWANIE PRZESTRZENNE	80
7.4	UWARUNKOWANIA SPOŁECZNE	80
7.5	UWARUNKOWANIA ZWIĄZANE Z INTEGRACJĄ EUROPEJSKĄ	81
7.6	ORGANIZACJA ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM.....	82
7.7	ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA.....	83
7.8	MONITORING WDRAŻANIA PROGRAMU	84
7.8.1	Wskaźniki monitorowania efektywności Programu.....	84
8	SPIS TABEL.....	87
9	SPIS MAP.....	87
10	SPIS WYKRESÓW.....	88
11	SPIS RYSUNKÓW.....	88

1 WYKAZ SRÓTÓW

B+R	badania i rozwój
BaP	benzo(a)piren
BAT	najlepsze dostępne technologie
BOŚ	Bank Ochrony Środowiska
CO	tlenek węgla
CO ₂	dwutlenek węgla
dam ³	dekametr sześcienny (1 dam ³ = 1 000 m ³)
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EMAS	ang. Eco-Management and Audit Scheme, System Ekozarządzania i Audytu
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	główny zbiornik wód podziemnych
hm ³	hektometr sześcienny (1 hm ³ = 1 000 000 m ³)
jcwp	jednolite części wód powierzchniowych
KPGO	Krajowy plan gospodarki odpadami 2022
KZGW	Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
M	mieszkaniec
Mg	tona (1 Mg = 1 000 kg = 1 000 000 g)
MŚ	Ministerstwo Środowiska
MŚP	małe i średnie przedsiębiorstwa
NSRO	Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia
ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
OSN	obszary szczególnie narażone
OSO	Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków
OZE	odnawialne źródła energii
PEM	pole elektromagnetyczne
PIOŚ	Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska
PIP	Państwowa Inspekcja Pracy
PM10	pył zawieszony o średnicy ziaren do 2,5 mikrometra
PM2,5	pył zawieszony o średnicy ziaren do 10 mikrometrów
PO IiŚ 2014 – 2020	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
POŚ	program ochrony środowiska
PSP	Państwowa Straż Pożarna
PZO	Plan zadań ochronnych
PZRP	plan zarządzania ryzykiem powodziowym
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RIPOK	regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych
RLM	równoważna liczba mieszkańców
RPO WM 2014 – 2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SOO	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk
UMWM	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
URE	Urząd Regulacji Energetyki
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WPGO	Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego
WSO	wojewódzki system odpadowy
WSSE	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
WWA	wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
WZMiUW	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych
ZZO	Zakład Zagospodarowania Odpadów

2 WSTĘP

2.1 Wprowadzenie

Program ochrony środowiska ma za zadanie pomóc w rozwiązywaniu istniejących problemów, a także przeciwdziałać zagrożeniom, które mogą pojawić się w przyszłości. „**Program ochrony środowiska dla gminy Płońsk na lata 2018-2021, z perspektywą na lata 2022-2025**” jest zarówno długoterminowym planem strategicznym do roku 2025, jak też planem wdrożeniowym na lata 2018 – 2021. Jest też aktualizacją i kontynuacją dotychczasowego „Programu ochrony środowiska dla gminy Płońsk na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020”.

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy – Prawo ochrony środowiska nastąpiła zmiana sposobu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska. Obecnie jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. POŚ sporządza odpowiednio organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, a uchwała sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy. Projekt wojewódzkiego POŚ opiniowany jest przez Ministra Środowiska, powiatowego przez zarząd województwa, a gminnego przez zarząd powiatu.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej JST.

2.2 Podstawa opracowania

Opracowanie niniejszego gminnego programu ochrony środowiska wynika z art. 17 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r., poz. 799 ze zm.):

Gmina w celu realizacji polityki ekologicznej państwa sporządza gminny program ochrony środowiska uwzględniając wymagania art. 14 ww. ustawy, tj.: na podstawie aktualnego stanu środowiska określa w szczególności:

- ⇒ *cele ekologiczne,*
- ⇒ *priorytety ekologiczne,*
- ⇒ *poziomy celów długoterminowych,*
- ⇒ *rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,*
- ⇒ *środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno – ekonomiczne i środki finansowe.*

2.3 Cel, zakres i funkcje Programu

Głównym celem *Programu ochrony środowiska dla gminy Płońsk na lata 2018-2021, z perspektywą na lata 2022-2025*, zwanego dalej *Programem*, jest określenie

polityki zrównoważonego rozwoju gminy Płońsk, która ma być realizacją polityki ekologicznej państwa, Programu ochrony środowiska województwa mazowieckiego w skali regionu. Dokument w pełni odzwierciedla tendencje europejskiej polityki ekologicznej, której główne cele to:

- zasada zrównoważonego rozwoju,
- zasada równego dostępu do środowiska postrzegana w kategoriach:
 - sprawiedliwości międzypokoleniowej,
 - sprawiedliwości międzyregionalnej i międzygrupowej,
 - równoważenia szans między człowiekiem i przyrodą,
- zasada przezorności,
- zasada uspołecznienia i subsydiarności,
- zasada prewencji,
- zasada „zanieczyszczający” płaci,
- zasada skuteczności efektywności ekologicznej i ekonomicznej.¹

Program uwzględnia uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, w tym ekologiczne, przestrzenne, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania rozwoju gminy, określa priorytetowe działania ekologiczne oraz harmonogram zadań ekologicznych. Poniżej przedstawiony jest także dokładny opis uwarunkowań realizacyjnych dokumentu, jego wdrożenie, ewaluacja i monitoring.

Główne funkcje *Program* to:

- realizacja polityki ekologicznej państwa na terenie gminy,
- strategiczne zarządzanie regionem w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami,
- wdrażanie zasady zrównoważonego rozwoju,
- przekazanie informacji na temat zasobów środowiska przyrodniczego oraz stanu poszczególnych komponentów środowiska,
- przedstawienie problemów i zagrożeń ekologicznych, proponując sposoby ich rozwiązania w określonym czasie,
- pomoc przy konstruowaniu budżetu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
- organizacja systemu informacji o stanie środowiska i działaniach zmierzających do jego poprawy.

Program obejmuje następujące zagadnienia merytoryczne:

- ochronę środowiska przyrodniczego,
- gospodarkę leśną,

¹ Zgodnie z Konstytucją RP oraz z Traktatem o Wspólnocie Europejskiej

- gospodarkę wodną,
- ochronę środowiska przed zanieczyszczeniami,
- sprawy bezpieczeństwa ekologicznego,
- kształtowania świadomości ekologicznej,
- propagowania proekologicznych form działalności gospodarczej.

2.4 Metodyka opracowania Programu

W związku z tym, że istnieje ścisła zależność pomiędzy stanem środowiska, jakością jego poszczególnych komponentów i rozwojem gospodarczym regionu, w *Programie* zaprezentowano:

- ⇒ podejście sektorowe, w odniesieniu do analizy aktualnego stanu środowiska oraz monitorowania jego przyszłych zmian,
- ⇒ podejście integralne, dotyczące określenia działań niezbędnych do realizacji w dziedzinie ochrony środowiska, związanych z głównymi kierunkami rozwoju gminy.

Niniejszy *Program* uwzględnia: założenia, kierunki rozwoju, zadania oraz inne dane istotne przy sporządzaniu ww. dokumentu, wynikające, m.in. z opracowań, tj.:

- program gospodarki niskoemisyjnej,
- uchwalonego gminnego programu ochrony środowiska,
- planu rozwoju lokalnego,
- wieloletnich planów inwestycyjnych.

Przy sporządzaniu niniejszego *Programu* zostały uwzględnione wymagania obowiązujących przepisów prawnych, dotyczących ochrony środowiska i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych.

Ponadto przy sporządzaniu niniejszego *Programu* uwzględnione zostały:

- ⇒ wytyczne Ministerstwa Środowiska dotyczące opracowywania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, 2015 r.
- ⇒ program ochrony środowiska województwa mazowieckiego,
- ⇒ raport o stanie środowiska województwa mazowieckiego w 2016 r.,
- ⇒ program ochrony środowiska powiatu płońskiego,
- ⇒ dane statystyczne z Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Państwowej Straży Pożarnej i Państwowego Instytutu Geologicznego,
- ⇒ analiza słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń gminy metodą analizy SWOT,
- ⇒ określenie środowiska zewnętrznego – scharakteryzowanie uwarunkowań realizacyjnych *Programu* w zakresie rozwiązań prawno-instytucjonalnych oraz źródeł finansowania zewnętrznego,
- ⇒ definiowanie priorytetów ochrony środowiska,
- ⇒ konkretyzacja priorytetów poprzez sformułowanie listy zadań,
- ⇒ opracowanie systemu monitorowania *Programu*.

3 STRESZCZENIE

Program ochrony środowiska jest sporządzony na mocy Ustawy Prawo ochrony środowiska. W Programie zawarte są zadania priorytetowe dla gminy Płońsk, które przyczynią się do rozwoju gminy zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Postawione przed gminą zadania mają być wykonane w dwóch etapach, pierwszy krótkookresowy do roku 2021 i drugi długookresowy do roku 2025. Cele te spełniają wytyczne zawarte w:

- Programie ochrony środowiska dla powiatu płońskiego;
- Programie ochrony środowiska dla województwa mazowieckiego;

Nadrzędnym celem Programu jest:

„Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego gminy Płońsk (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) oraz harmonizacja rozwoju gospodarczego i społecznego z ochroną walorów środowiskowych”

Zapewnia on poprawę standardu życia mieszkańców gminy. Gwarantuje wzrost gospodarczy i rozwój gminy przy jednoczesnym zachowaniu istniejących miejsc cennych przyrodniczo.

Zadaniem Programu jest również ciągłe wdrażanie wymogów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrona środowiska oraz polepszenie jakości środowiska. Cel ten można osiągnąć poprzez realizację zadań szczegółowych.

W Programie przedstawione są cele województwa mazowieckiego i powiatu płońskiego oraz systemy zarządzania Programem i warunki finansowania działań proekologicznych. Kontrolą procesu realizacji Programu zajmuje się Rada Gminy – poprzez ocenę przekazywanego w cyklu dwuletnim raportu. Na bieżąco kontrolę tę sprawuje Wójt. System finansowania inwestycji proekologicznych w dużej części opiera się na pozyskiwaniu funduszy od instytucji ochrony środowiska. Do nich można zaliczyć:

- celowe fundusze ekologiczne;
- budżet państwa, budżety samorządowe: województw, powiatów, gmin;
- komercyjne instytucje finansowe, w tym banki udzielające kredytów na cele ekologiczne;
- pozostałe niekomercyjne krajowe instytucje finansowe (np. fundacje);
- zagraniczne instytucje finansowe i inne programy pomocowe.

Program zawiera charakterystykę ogólną obszaru gminy: położenie geograficzne, budowę geologiczną, geomorfologiczną oraz sytuację gospodarczą i demograficzną. Ponadto w Programie znajduje się diagnoza stanu poszczególnych komponentów środowiska, to znaczy zanieczyszczenie: powietrza, wody powierzchniowej i podziemnej, gleby. Jak również ocena szaty roślinnej, siedlisk zwierzęcych, obszarów chronionych oraz stopień uciążliwości akustycznej i promieniowania emitowanego

przez stacje telefonii komórkowej i stacje radiowe. W Programie przedstawiony jest także aktualny stan gospodarki odpadami i gospodarki wodno – ściekowej.

Dokonując analizy stanu środowiska, w dalszej części Programu zostały wyznaczone cele polityki ekologicznej Gminy Płońsk. Cele te powinny być realizowane poprzez działania priorytetowe, według podanego harmonogramu.

Cele polityki ekologicznej dla gminy Płońsk:

- ograniczenie emisji substancji i energii;
- ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu;
- racjonalne gospodarowanie środowiskiem;
- zwiększenie aktywności obywatelskiej i podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Wyznaczone cele muszą być realizowane przez gminę oraz jednostki gospodarcze, przedsiębiorców, organizacje ekologiczne, koła łowieckie i nadleśnictwa.

4 PODSTAWOWE INFORMACJE CHARAKTERYZUJĄCE OBSZAR GMINY PŁOŃSK

4.1 Położenie geograficzne

Gmina Płońsk jest gminą wiejską położoną w centralnej części powiatu płońskiego i w północno – zachodniej części województwa mazowieckiego. Powierzchnia ogólna to 127 km². Gmina obejmuje ogółem 42 miejscowości, które zamieszkuje 7208 mieszkańców. Największe wsie to: Szerominek – 547 mieszkańców, Arcelin – 380, Skarżyn – 388, Bońki – 335 i Siedlin – 320.

Na terenie Gminy Płońsk zbiegają się dwa bardzo ważne szlaki komunikacyjne. Pierwszym jest droga nr 7 relacji Chyżne – Warszawa – Gdańsk, a drugim droga nr 10 Siedlin – Szczecin. Droga ta dodatkowo jest szlakiem łączącym stolicę z Toruniem i Bydgoszczą..

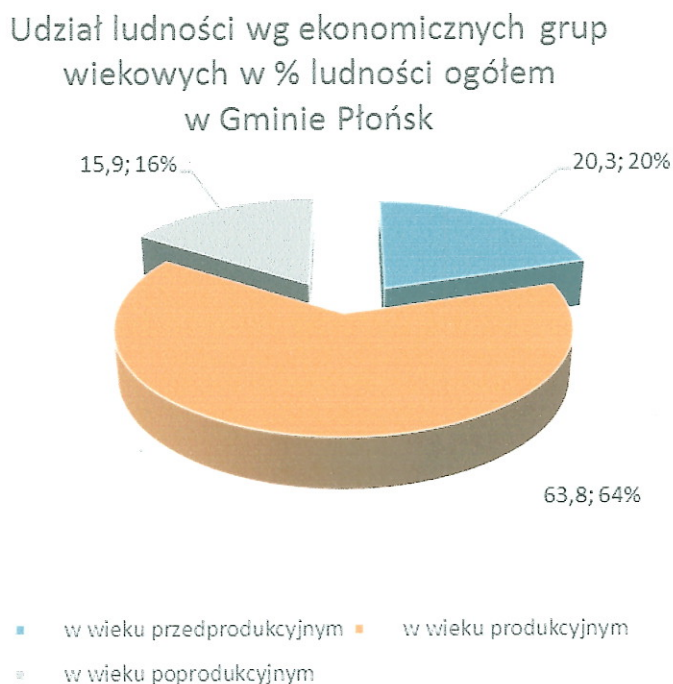
MAPA NR 1 Podział administracyjny powiatu płońskiego.

4.2 Sytuacja demograficzna

W gminie Płońsk wg GUS na dzień 31 XII 2016 było zameldowanych 7 784 osób w tym 3 941 mężczyzn oraz 3843 kobiet.

Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 20,3 % ogółu ludności gminy Płońsk. Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 63,8 % ogółu ludności gminy. W wieku

poprodukcyjnym znajduje się 15,9 % ludności gminy. Graficznym obrazem tej sytuacji jest poniższy wykres.

WYKRES NR 1 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.stat.gov.pl stan na 31 XII 2016 r.-najnowsze dane dostępne na stronach GUS

4.3 Warunki klimatyczne

Obszar Gminy położony jest na obszarze pozostającym pod wpływem zarówno wilgotnych mas powietrza znad Oceanu Atlantyckiego, jak i suchych mas z głębi kontynentu euroazjatyckiego. Latem przeważają masy powietrza polarno-morskiego, które napływają z zachodu lub północnego zachodu, zimą natomiast masy powietrza polarno-kontynentalnego, napływające ze wschodu. O wiele rzadziej napływają nad ten obszar masy powietrza arktyczno-morskiego (jesień, zima, wiosna) oraz masy powietrza zwrotnikowo-morskiego (zima, lato) i zwrotnikowo-kontynentalnego (lato). Ścieranie się mas powietrza nad obszarem powoduje przejściowy charakter klimatu, którego cechą charakterystyczną jest duża zmienność warunków pogodowych z dnia na dzień oraz z roku na rok. Wielkość opadów związana jest z rzeźbą i ekspozycją terenu. Średnia wielkość opadów w regionie gminy wynosi 634 mm/rok, z czego około 39% przypada na miesiące letnie (czerwiec-sierpień). Czas trwania okresu wegetacyjnego (liczba dni ze średnią temperaturą dobową nie mniejszą niż 5 °C) mieści się w przedziale 200-210 dni. Średnia roczna temperatura wynosi około 9,6 °C. Bezmroźny okres trwa blisko 137 dni. Przymrozki wiosenne należą do zjawisk bardzo częstych. Występują głównie w maju, a czasami nawet jeszcze w początkach czerwca.

Jesienne przymrozki rozpoczynają się zazwyczaj w pierwszej dekadzie października, ale niekiedy pojawiają się już w drugiej połowie września. Przeważają tu wiatry z zachodu, z południowego zachodu i południowego wschodu. Największe prędkości występują z kierunku zachodniego.

4.4 Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia

Gmina Płońsk znajduje się w makroregionie Nizy Środkowopolskiego, regionie Mazowieckim (IX) i podregionie Wschodniomazowieckim (IX 1). Podstawowym użytkowym piętrzem wodonośnym jest czwartorzęd. Utwory czwartorzędu w okolicach Płońska wykazują duże zróżnicowanie miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów, w znacznej mierze uwarunkowane ukształtowaniem starego podłoża, struktura geologiczna stanowi o zróżnicowaniu rozmieszczenia warstw wodonośnych. Na Wysoczyźnie Płońskiej najstarsza z serii wodonośnych, to prawdopodobnie osady piaszczyste wśród glin zlodowacenia południowopolskiego. Osady piaszczyste występują przeważnie lokalnie lub jako serie połączone z bardziej rozległymi pokładami utworów piaszczystych.

Gmina Płońsk położona jest w obrębie Niziny Środkowopolskiej i na Nizinie Północnomazowieckiej. Nizina Północnomazowiecka leży na północ od doliny środkowej Wisły i dolnego Bugu oraz na wschód i południe od granicy ostatniego zlodowacenia, pomiędzy Wisłą i dopływem Narwi Pisą. Przecinają Nizinę, w kierunku południowym Narew i Wkra, którymi płynęły lodowcowe wody roztopowe w czasie ostatniego zlodowacenia, w związku z czym w wymienionych dorzeczach występują również sandry. Kulminacje wzniesień przekraczają miejscami 200 m n.p.m, a wysokości względne dochodzą do 100 m.

Nizina Północnomazowiecka dzieli się na 7 mezoregionów, z czego powiat obejmuje Wysoczyznę Płońską i Równinę Raciańską. Wysoczyzna Płońska znajduje się na północ od Kotliny Warszawskiej i przedstawia równinę morenową urozmaiconą łańcuchem wzgórz morenowych i kremowych. Równina Raciańska - mezoregion położony na przedpolu zasięgu ostatniego zlodowacenia, na szlaku dopływów wód glacialnych, który powtarzają dziś górna Wkra i jej dopływ Raciaznica. Powierzchnia równiny jest przeważnie pokryta piaskami, spod których miejscami odślaniają się gliny morenowe. Na piaskach uformowały się wydmy.

4.5 Sytuacja gospodarcza

Na koniec 2016 r. odnotowano w gminie Płońsk prawie 578 funkcjonujących podmiotów gospodarczych, w tym 29 spółki handlowe, przeszło 486 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, 1 fundację, 2 spółdzielni oraz 16 stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Na terenie gminy Płońsk przeważają jednostki gospodarcze należące do sektora prywatnego, ponadto liczba ich z roku na rok rośnie.

TABELA NR 1 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD.

Lp.	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD		Liczba jednostek gospodarczych rok 2016
1.	Sekcja A	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	19
2.	Sekcja B	Rybnictwo	5
3.	Sekcja C	Górnictwo	60
4.	Sekcja D	Przetwórstwo przemysłowe	0
5.	Sekcja E	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	7
6.	Sekcja F	Budownictwo	81
7.	Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	169
8.	Sekcja H	Hotele i restauracje	53
9.	Sekcja I	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	13
10.	Sekcja J	Pośrednictwo finansowe	6
11.	Sekcja K	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	6
12.	Sekcja L	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	13
13.	Sekcja M	Edukacja	29
14.	Sekcja N	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	24
15.	Sekcja O	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	5
16.	Sekcja P	Edukacja	24
17.	Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	23
18.	Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11
19.	Sekcje S i T	Pozostała działalność usługowa i Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.stat.gov.pl dane z 2016 r.

Analizując ilość jednostek gospodarczych pod względem podziału wg sekcji PKD widzimy, iż dominującym działem gospodarki omawianego terenu jest sekcja G- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, następnie w sekcji F – budownictwo.

TABELA NR 2 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych na terenie gminy Płońsk.

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych	Liczba jednostek gospodarczych Rok 2016
Ogółem	578
Sektor publiczny	
podmioty ogółem	6
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	6
spółki handlowe	0
Sektor Prywatny	
podmioty ogółem	570
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	486
spółki handlowe	29
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1
spółdzielnie	2
fundacje	1
stowarzyszenia i organizacje społeczne	16

Źródło: www.stat.gov.pl, ostatnie dane z 2016 r.

5 OCENA STANU ŚRODOWISKA GMINY PŁOŃSK

5.1 Zasoby przyrodnicze

5.1.1 Stan aktualny

Ważnym elementem polityki ekologicznej państwa są obecnie wielkoprzestrzenne obszary chronione, które łącznie obejmują już ponad 30 % powierzchni kraju. Na system obszarów chronionych składają się: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu.

Zgodnie z art. 6 ust 1 obowiązującej ustawy o ochronie przyrody poddanie pod ochronę następuje przez:

- ✓ tworzenie parków narodowych
- ✓ uznawanie określonych obszarów za rezerваты przyrody
- ✓ tworzenie parków krajobrazowych
- ✓ wyznaczenie obszarów chronionego krajobrazu
- ✓ wprowadzanie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt
- ✓ wprowadzanie ochrony w drodze uznania za:

- pomniki przyrody
- stanowiska dokumentacyjne
- użytki ekologiczne
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

- ✓ obszary NATURA 2000

OBSZARY CHRONIONE

TABELA NR 3 *Obiekty i obszary o szczególnych walorach przyrodniczych na terenie gminy Płońsk w 2016 roku.*

Wyszczególnienie	Ogółem	Rezerваты przyrody	Parki krajobrazowe	Rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody w parkach krajobrazowych	Obszary chronionego krajobrazu	Użytki ekologiczne	Stanowiska dokumentacyjne	Pomniki przyrody
	[ha]							
Gmina Płońsk	820,45	-	-	-	819,30	1,15	-	28

Źródło: dane www.stat.gov.pl ostatnie dostępne dane za 2016r.

W zasięgu terytorialnym gminy Płońsk znajdują się:

- pomniki przyrody,
- użytki ekologiczne,
- obszary chronionego krajobrazu.

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obszar chronionego krajobrazu ustanawiany jest przez sejmik województwa i uwzględniany jest przy opracowywaniu Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego. Stosowana forma ochrony ma zapewnić zachowanie równowagi ekologicznej środowiska i zabezpieczyć tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo przed dewastacją.

Parki narodowe, parki krajobrazowe, rezerваты przyrody na omawianym terenie nie występują.

Krysko-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu

Dane podstawowe

- Nazwa: Krysko-Joniecki
- Data wyznaczenia: 1990-01-01
- Powierzchnia [ha]: 9203,4000

Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej: Krysko-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest na terenie Wysoczyzny Płońskiej. Jest to morenowa równina urozmaicona łańcuchem wzgórz morenowych i kemowych o wys. do 100m n.p.m. o charakterze typowo rolniczym, z niewielkimi powierzchniami leśnymi.

Cennym walorem krajobrazu gminy Płońsk są pomniki przyrody. Są to obiekty pojedyncze, w tym głązy narzutowe; pojedyncze drzewa, grupy drzew i aleje.

- ✓ Bogusławice – 4 rodzaje dębu szypułkowego i buk pospolity,
- ✓ Poczernin – sosna pospolita,
- ✓ Strachówko - dąb szypułkowy,
- ✓ Skarżyn – aleja lipowa – 135 lip drobnolistnych,
- ✓ Szpondowo – dąb czerwony i trzy klony srebrzyste,
- ✓ Szerominek – dąb szypułkowy,
- ✓ Koziminy Nowe – klon zwyczajny,
- ✓ Kluczewo – brzoza brodawkowata,
- ✓ Dalanówek – kasztanowiec biały i 7 klonów pospolitych,
- ✓ Brody – głąz narzutowy – obwód – 940 cm,
- ✓ Szymaki – 2 egz. kasztanowców białych,
- ✓ Szeromin – dąb szypułkowy,

Użytki ekologiczne są to pozostałości ekosystemów, które mają znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk. Do nich zaliczyć możemy naturalne zbiorniki wodne: oczka, bagienka, kępy drzew i krzewów, torfowiska, płaty nie użytkowanej roślinności, starorzecza, wydmy.

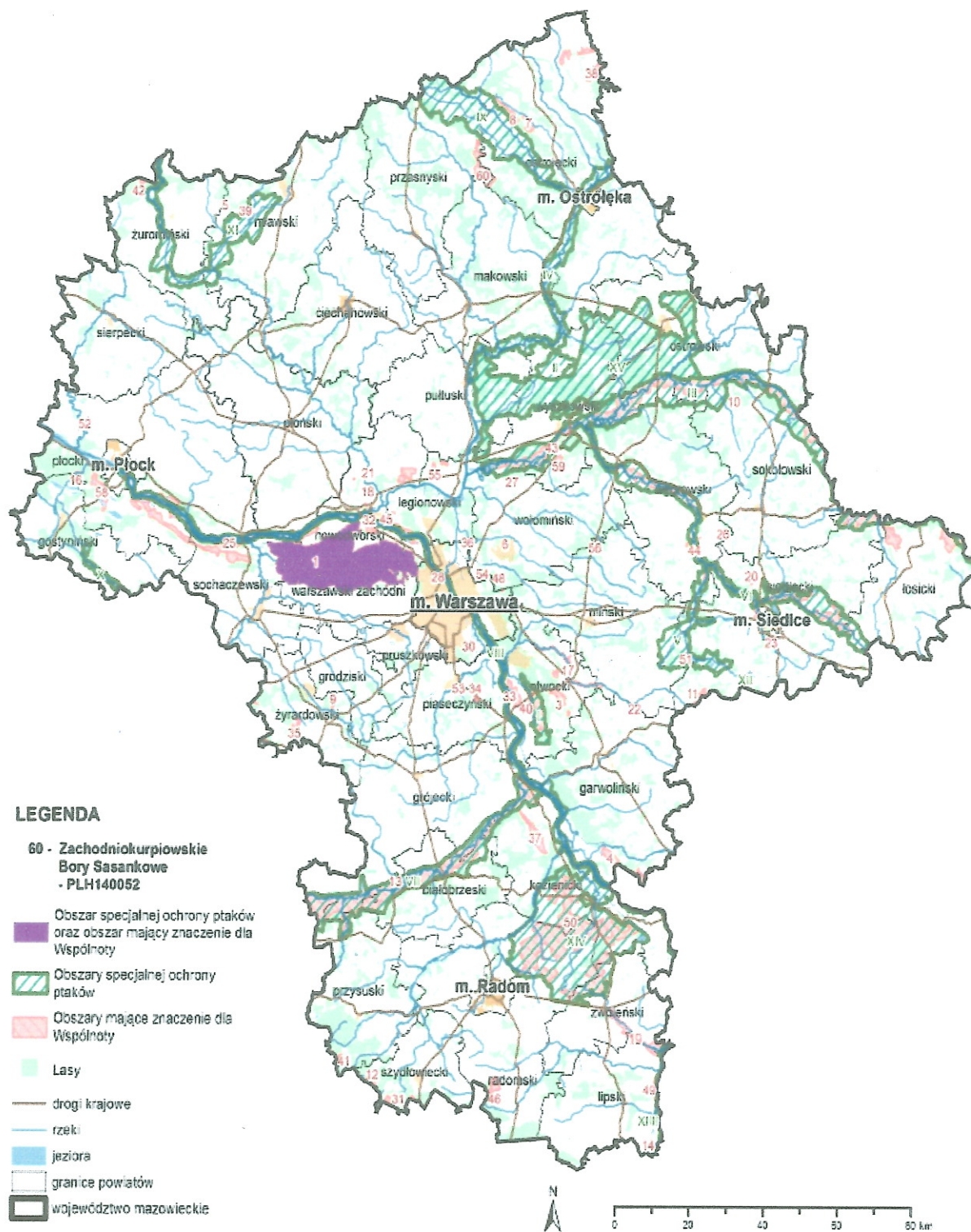
- ✓ Bogusławice- bagno o pow.0,46 ha
- ✓ Woźniki- bagno o pow.0,69 ha.

SIEĆ NATURA 2000

Natura 2000 to sieć obszarów chronionych na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej. Celem wyznaczania tych obszarów jest ochrona cennych pod względem przyrodniczym i zagrożonych składników różnorodności biologicznej w państwach Unii Europejskiej. W skład sieci Natura 2000 wchodzi:

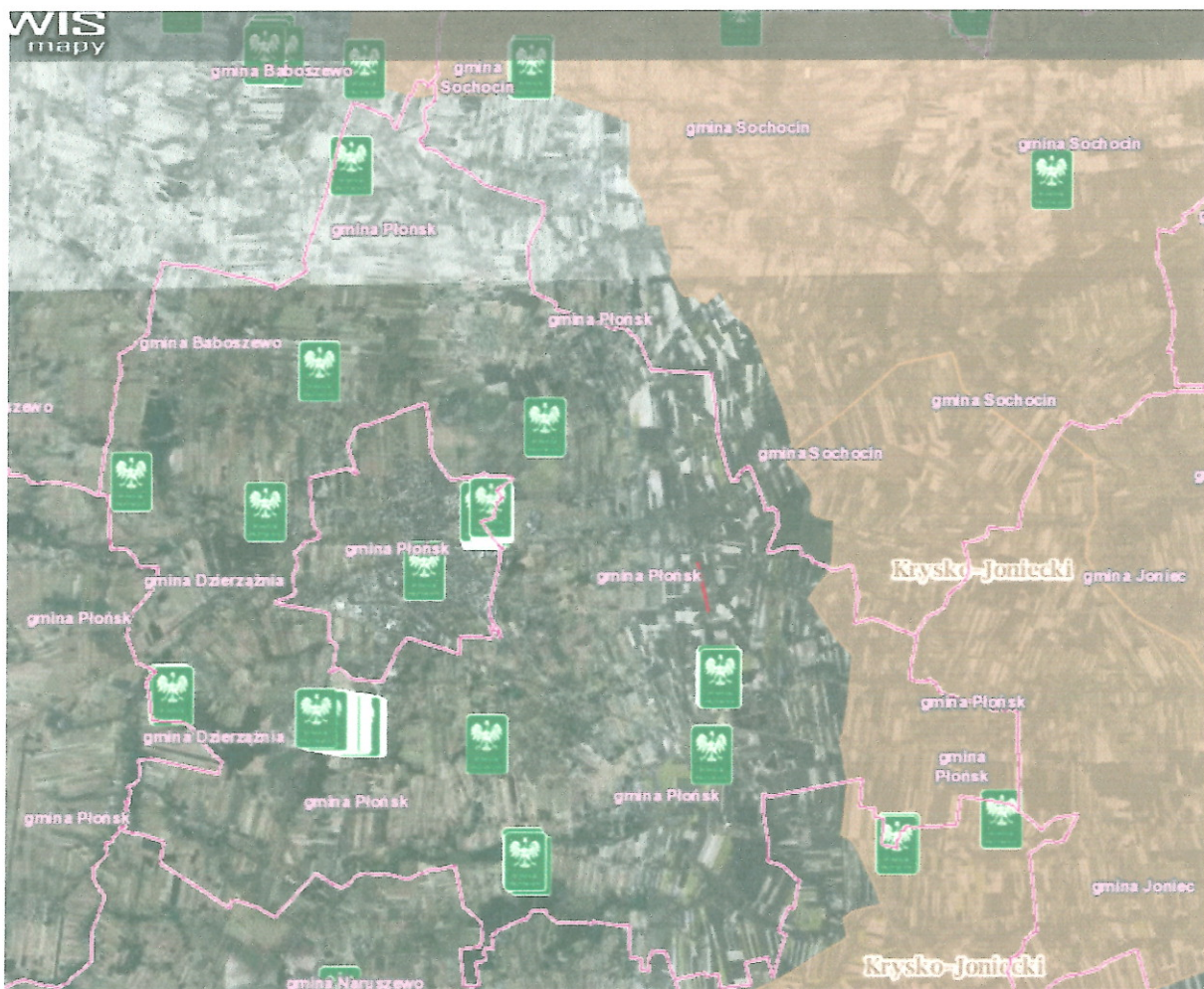
- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) – wyznaczone na podstawie Dyr. Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. Dyrektywa Ptasia,
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) – wyznaczone na podstawie Dyr. Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. Dyrektywa Siedliskowa.

Na terenie gminy Płońsk znajduje się obszar objęty siecią Natura 2000 obszary siedliskowe Aleja Pachnicowa, całkowita powierzchnia wynosi 0,01 km².

RYSUNEK NR 1 Obszary Natura 2000 na terenie województwa mazowieckiego.

Źródło: „Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego do 2022 roku”

RYSUNEK NR 2 Obszary chronione oraz pomniki przyrody na terenie gminy Płońsk

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>.

Cennym walorem krajobrazu gminy Płońsk są pomniki przyrody. Są to obiekty pojedyncze, w tym głązy narzutowe; pojedyncze drzewa, grupy drzew i aleje.

- Bogusławice – 4 rodzaje dębu szypułkowego i buk pospolity,
- Poczernin – sosna pospolita,
- Strachówko - dąb szypułkowy,
- Skarżyn – aleja lipowa – 135 lip drobnolistnych,
- Szpondowo – dąb czerwony i trzy klony srebrzyste,
- Szerominek – dąb szypułkowy,
- Koziminy Nowe – klon zwyczajny,
- Kluczewo – brzoza brodawkowata,
- Dalanówek – kasztanowiec biały i 7 klonów pospolitych,
- Brody – głąz narzutowy – obwód – 940 cm,
- Szymaki – 2 egz. kasztanowców białych,
- Szeromin – dąb szypułkowy,

TABELA NR 4 Pomniki przyrody na terenie gminy Płońsk [szt.].

Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej	Jednostka miary	Ilość
Pomniki przyrody	szt.	28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.stat.gov.pl stan na rok 2016 -najnowsze dane dostępne na stronach GUS

LASY, ZADRZEWIENIA

Lasy są siedliskiem większości dzikich gatunków zwierząt i roślin, stanowią główny czynnik równowagi ekologicznej. Spełniają trzy funkcje: ekologiczną, gospodarczą i społeczną. Podstawowymi wartościami przyrodniczymi na terenie gminy są formacje leśne.

Lasy podlegają silnej antropopresji: nadmiernej penetracji w okresie zbioru jagód i grzybów, kłusownictwu i płoszeniu zwierzyny, niszczeniu drzew, gniazd, mrowisk, zaśmiecaniu itp. Lesistość terenu gminy Płońsk jest stosunkowo niska i wynosi około 7% - jest to jedna z najmniejszych ilości w porównaniu z innymi gminami powiatu płońskiego. Gatunkiem dominującym jest sosna, występuje również brzoza, dąb.

TABELA NR 5 Zbiornicze zestawienie powierzchni gruntów leśnych i lesistości [ha].

Jednostka terytorialna	Grunty leśne ogółem	Lasy ogółem	Grunty leśne publiczne ogółem	Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	Grunty leśne prywatne	Lesistość
	[ha]						[%]
Gmina Płońsk	866,56	860,32	356,56	356,56	355,74	510,00	6,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.stat.gov.pl - ostatnie dane z 2016r

5.1.2 Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony przyrody

W Programie Ochrony Środowiska dla gminy Płońsk na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 celami z zakresu ochrony przyrody były:

- ✓ Utworzenie spójnego systemu obszarów chronionych
- ✓ Zwiększenie lesistości i ochrona lasów

Efektem realizacji ww. dokumentu było sukcesywne zwiększanie lesistości z 5,3 % w 2013 r. na 6,8 % w 2016 r.

5.1.3 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• warunki do rozwoju turystyki i	• zanieczyszczenia obszarów

wypoczynki poprzez walory przyrodnicze, obszary chronione oraz trasy rowerowe	chronionych
<ul style="list-style-type: none"> ścieżki edukacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> rozproszone obszary leśne niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> rozwój rolnictwa ekologicznego zastosowanie zasad kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej rozwój ścieżek rowerowych oraz szlaków turystycznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (tablice informacyjne, kosze na śmieci, ławki) zakładanie parków, skwerów, nasadzenia zieleni przydrożnej, zalesianie obszarów zdegradowanych wciąż rozwijająca się edukacja ekologiczna z zakresu ochrony przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> zaśmiecanie i niszczenie obszarów chronionych zanieczyszczenia spływami z działalności rolniczej

5.2 Zasoby, użytkowanie i jakość wód

5.2.1 Stan aktualny

5.2.1.1 Wody podziemne

Według podziału hydrogeologicznego Polski, teren gminy Płońsk znajduje się w makroregionie Niżu Środkowopolskiego, regionie Mazowieckim (IX) i podregionie Wschodniomazowieckim (IX 1). Podstawowym użytkowym piętrzem wodonośnym jest czwartorzęd. Utwory czwartorzędu w okolicach Płońska wykazują duże zróżnicowanie miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów, w znacznej mierze uwarunkowane ukształtowaniem starego podłoża, struktura geologiczna stanowi o zróżnicowaniu rozmieszczenia warstw wodonośnych. Na Wysoczyźnie Płońskiej najstarsza z serii wodonośnych, to prawdopodobnie osady piaszczyste wśród glin zlodowacenia południowopolskiego. Osady piaszczyste występują przeważnie lokalnie lub jako serie połączone z bardziej rozległymi pokładami utworów piaszczystych.

Najbardziej wydajną serię osadów wodonośnych tworzy kompleks kilkudziesięciometrowej miąższości osadów rynnowych, piaszczystych ze żwirami i poziomami gwałowymi zlodowacenia południowopolskiego. Spąg rynny jest izolowany najstarszymi glinami zwałowymi zlodowacenia środkowopolskiego i utworami pliocenu. W stropie serie rynnowe łączą się bez warstw izolujących z utworami piaszczystymi interglacjału mazowieckiego, występują kontakty hydrauliczne do najmłodszych warstw piaszczystych w rejonie Płonki i jej tarasach. Rynna ma przebieg na kierunku NW-SE. Wody tego poziomu stanowią podstawowe źródło zaopatrzenia Płońska.

Młodszą serią wodonośną są osady piaszczyste interglacjału mazowieckiego na głębokości 20-30 m, która łączy się częściowo z kompleksem rynnowym. W innych miejscach, odmiennie niż w rynnach, wody są izolowane od góry utworami słabej przepuszczalności, a ich zwierciadła są napięte. Najmłodszą użytkową serią wodonośną na Wysoczyźnie Płońskiej tworzą warstwy osadów piaszczystych między glinami zwałowymi zlodowacenia środkowopolskiego. Zasilają one studnie o głębokości 18-40 m. Rozmieszczenie serii wodonośnych na Wysoczyźnie Płońskiej jest nierównomierne, większość studni skupiona jest w okolicach Płońska. Do obszarów

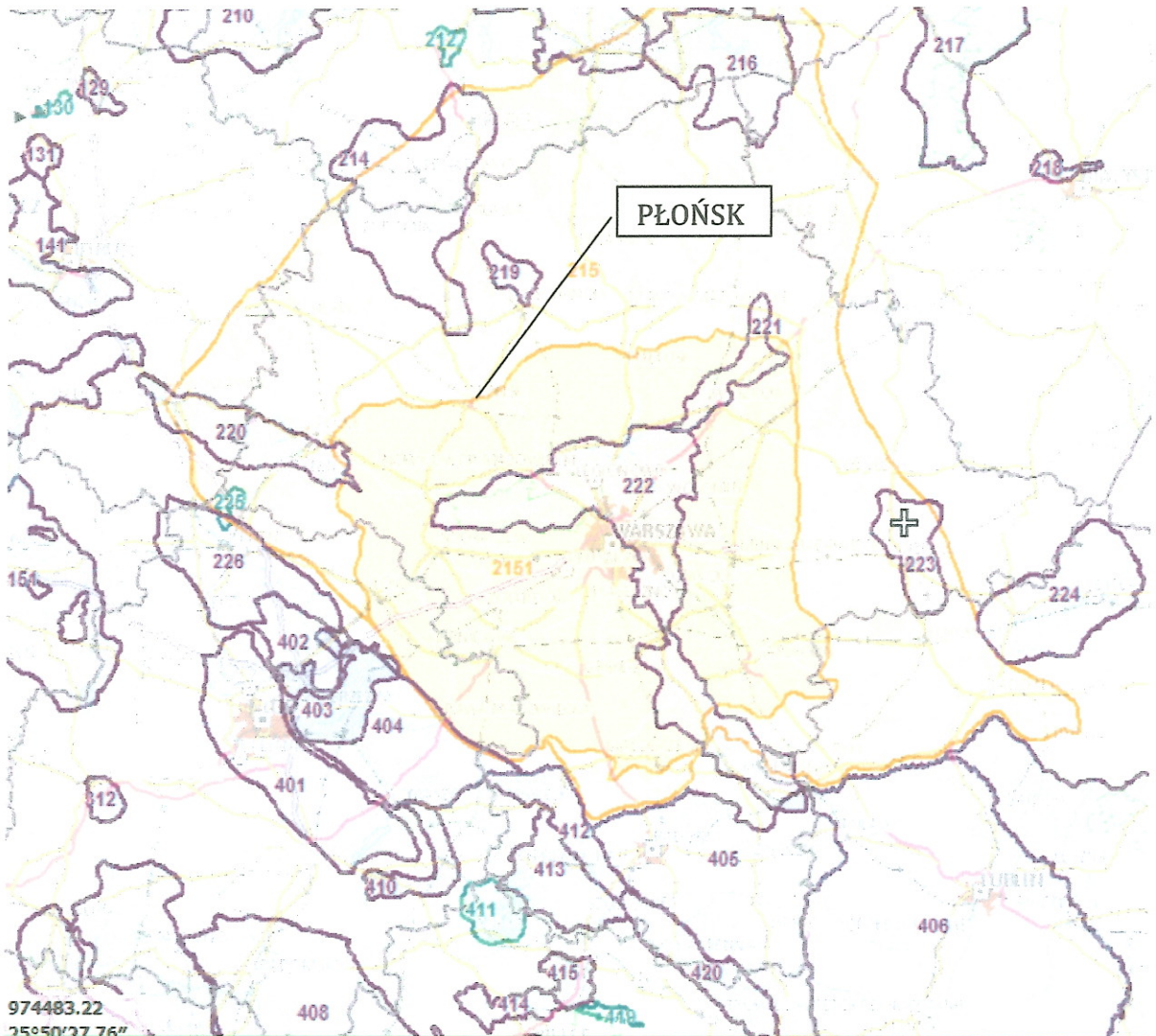
pozbawionych wodonośnych poziomów użytkowych, gdzie woda ujmowana jest studniami kopanymi z niewielkich i nieciągłych przewarstwień zalicza się przede wszystkim południową część struktury okolic Pilitowa o skomplikowanej budowie wraz z przyległymi obszarami występowania moren czołowych okolic Cempkowa i Michalina oraz obszarem wychodnich piasków w Dalanówku.

W Dalanówku zlokalizowanych jest wiele odkrywek, ma tu miejsce eksploatacja złoża, które tworzą piaski średnio i gruboziarniste z przewarstwieniami pospółki i żwiru różnej granulacji bez gładów, wyraźne warstwowanie w układzie poziomym lub z lekkim nachyleniem, miejscami pokryte niewielkim nadkładem pozostałości osadów lodowcowych w postaci gliny zwałowej lub części piasków lodowcowych.

W rejonie Dalanówka przepływ wody w pierwszym przypowierzchniowym poziomie wodonośnym ma orientację w kierunku wschodnim i południowym. Jest to obszar zasilania małych cieków mających początek i płynących w kierunku północnym do Płonki, w kierunku południowym do Naruszewki i w kierunku wschodnim do Wkry.

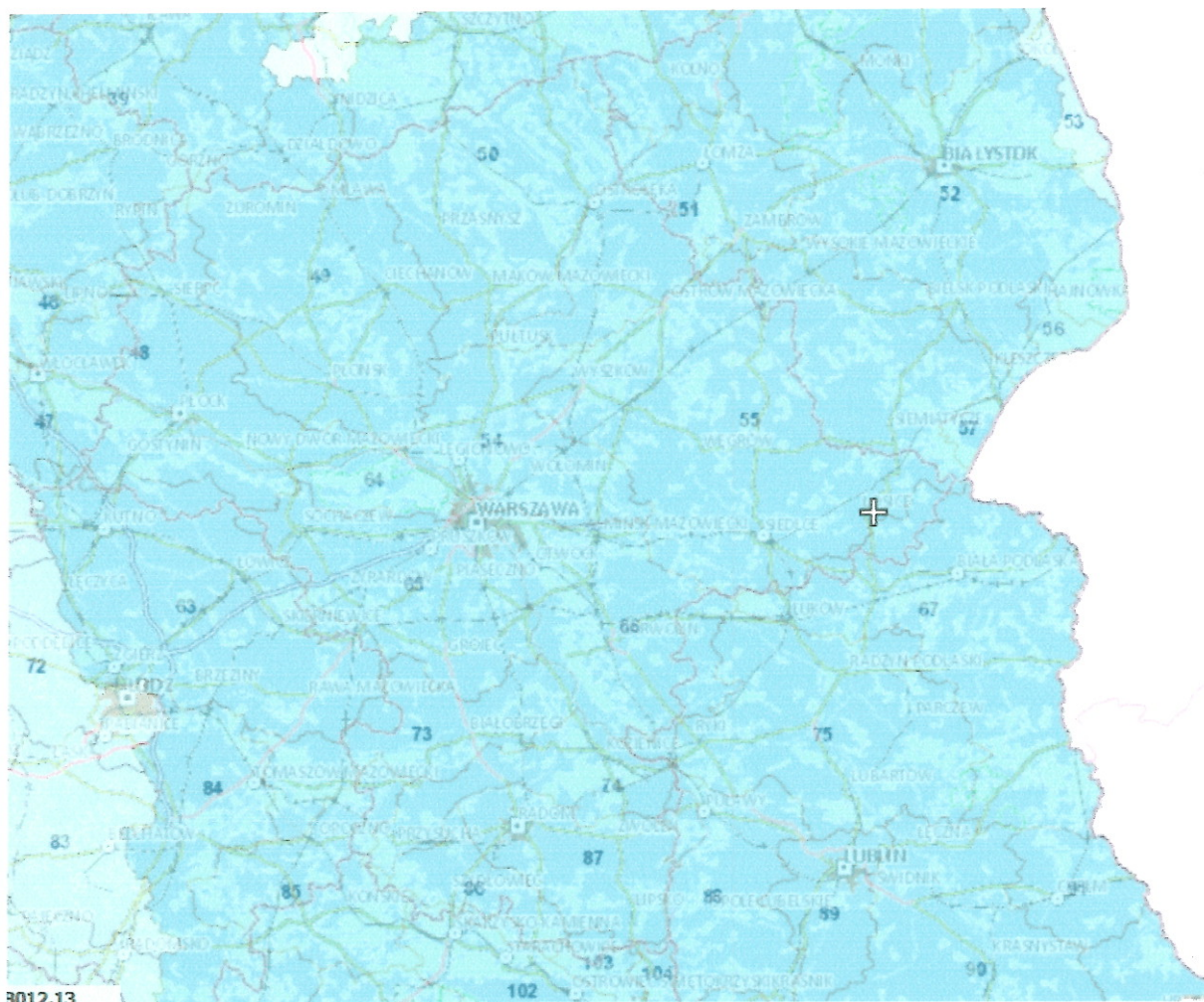
Drugi poziom wodonośny znajduje się na głębokości 40 m pod nadkładem glin zwałowych, odpływ wody z tego poziomu odbywa się zgodnie z regionalnym kierunkiem spływu wód na wschód do doliny Wkry.

Gmina Płońsk zlokalizowana jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych Nr JCWPd 49.

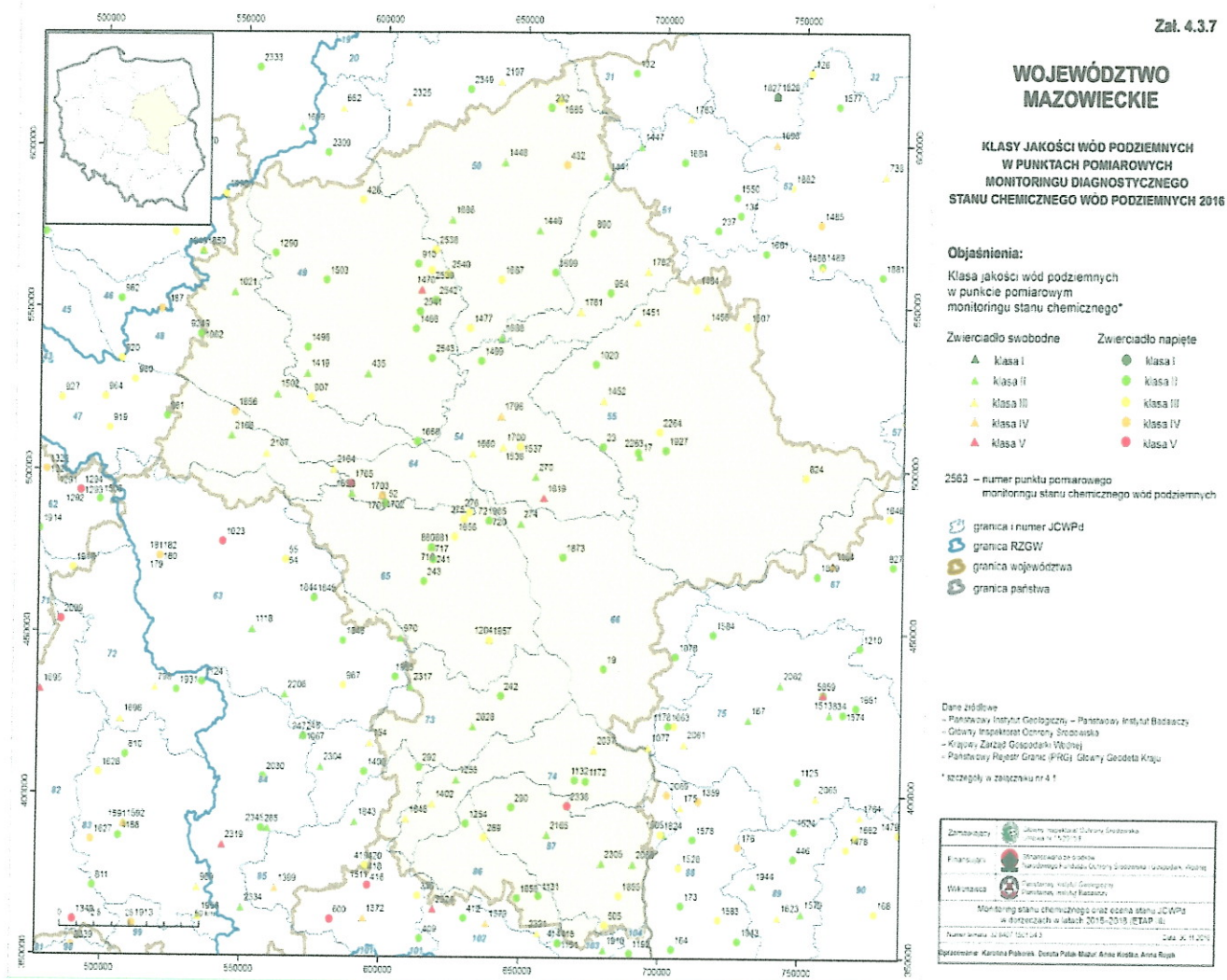
RYSUNEK NR 3 Lokalizacja głównych zbiorników wód podziemnych.

Źródło: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

RYSUNEK NR 4 Lokalizacja jednolitych części wód podziemnych.

Źródło: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

RYSUNEK NR 5 Klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych.

Źródło: Monitoring jakości wód podziemnych w województwie mazowieckim w 2016 roku. WIOŚ w Warszawie

TABELA NR 6 Ocena jakości wód podziemnych w 2016 r.

Nr otworu	Miejscowość	Stratygrafia	Głębokość do stropu warstwy	JCWpd	Klasa wód w roku 2015	Wskaźniki w zakresie stężeń odpowiadających wodzie o niskiej jakości	Klasa wód w roku 2010	Wskaźniki w zakresie stężeń odpowiadających wodzie o niskiej jakości	Klasa wód w roku 2016	Wskaźniki w zakresie stężeń odpowiadających wodzie o niskiej jakości
435	Płońsk	Q	1,10	49					II	
1498	Wępiły	Q	20,50	49	II				II	
1503	Jeżewo-Wesel	Q	29,20	49	II				II	

Źródło: Monitoring jakości wód podziemnych w województwie mazowieckim w 2016 r. WIOŚ w Warszawie

Objaśnienia skrótów i symboli	
Numer otworu	
155	numer punktu badawczego (studnia, piezometr, źródło) w bazie danych MONBADA
Nazwa otworu	
Stratygrafia pięt (pozioma wodonośna)	
J	Jura
J1	Jura dolna
J2	Jura środkowa
J3	Jura górna
K	Kreda
K - Q	Kreda - Czwartorzęd
Kz	Kreda różna
Na, M	Neogen - miocen
Pa, Na	Palaeogen - Neogen
Pa, Oł	Palaeogen - oligocen
O	Czwartorzęd
Charakter punktu	
S	wody o zwierciadle swobodnym
N	wody o zwierciadle napiętym
Klasa wód	
I	wody o bardzo dobrej jakości
II	wody dobrej jakości
III, IIII, IV, V	wody zadowalającej jakości
IV	wody niezadowalającej jakości
V	wody złej jakości

Symbole wskaźników	
	NO ₃ -azotan, NH ₄ ⁺ -jon amonowy, HCO ₃ ⁻ -wodorowęglany, B - bor, K - potas, Fe - żelazo, Mn - mangan, Na - sód, pH - ilościowa skala kwasowości i zasadowości rozwrórow, PEW - przewodność, TOC - stężenie ogólnego węgla organicznego, H - międzypięcizalne pródkroczenie wartości granicznych, % - geomietnicze pochodzenie wskaźnika / wartość charakterystyczna dla danego wskaźnika 1 - ocena dokonana z wykluczeniem wskaźników pochodzących geomietniczego na podstawie § 4, ust. 2 z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 85)

Na podstawie badań wód podziemnych przeprowadzonych w 2016 roku przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, można stwierdzić, iż wody podziemne JCWPd 49 zostały uznane, jako wody zadowalającej jakości o stanie chemicznym dobrym.

Prawo ochrony środowiska w art. 98 stanowi, że wody podziemne i obszary ich zasilania podlegają ochronie polegającej na zmniejszeniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód. W tych celach tworzone są między innymi obszary ochronne zbiorników wód śródładowych, na zasadach określonych Prawem wodnym.

5.2.1.2 Wody powierzchniowe.

Teren gminy rozcinają doliny rzeczne Płonki, Żurawianki i Naruszewki.

Płonka – rzeka o długości ok. 42,6 km, której powierzchnia dorzecza wynosi ok. 430,7 km². Jej tereny źródłowe leżą w okolicy miejscowości Staroźreby na terenie powiatu płockiego. Zlewnię rzeki charakteryzuje nieskomplikowana stosunkowo dobrze rozwinięta sieć hydrograficzna. Płonka uchodzi do Wkry w pobliżu miejscowości Kołoząb na 39,2 km biegu rzeki. Ważniejsze dopływy Płonki to:

- Dzierżążnica (l) – długość całkowita 13,9 km, uchodzi do Płonki w m. Gumowo (gm. Dzierżążnia),
- Żurawianka (p) – długość całkowita 16,8 km, uchodzi do Płonki w m. Szerominek.

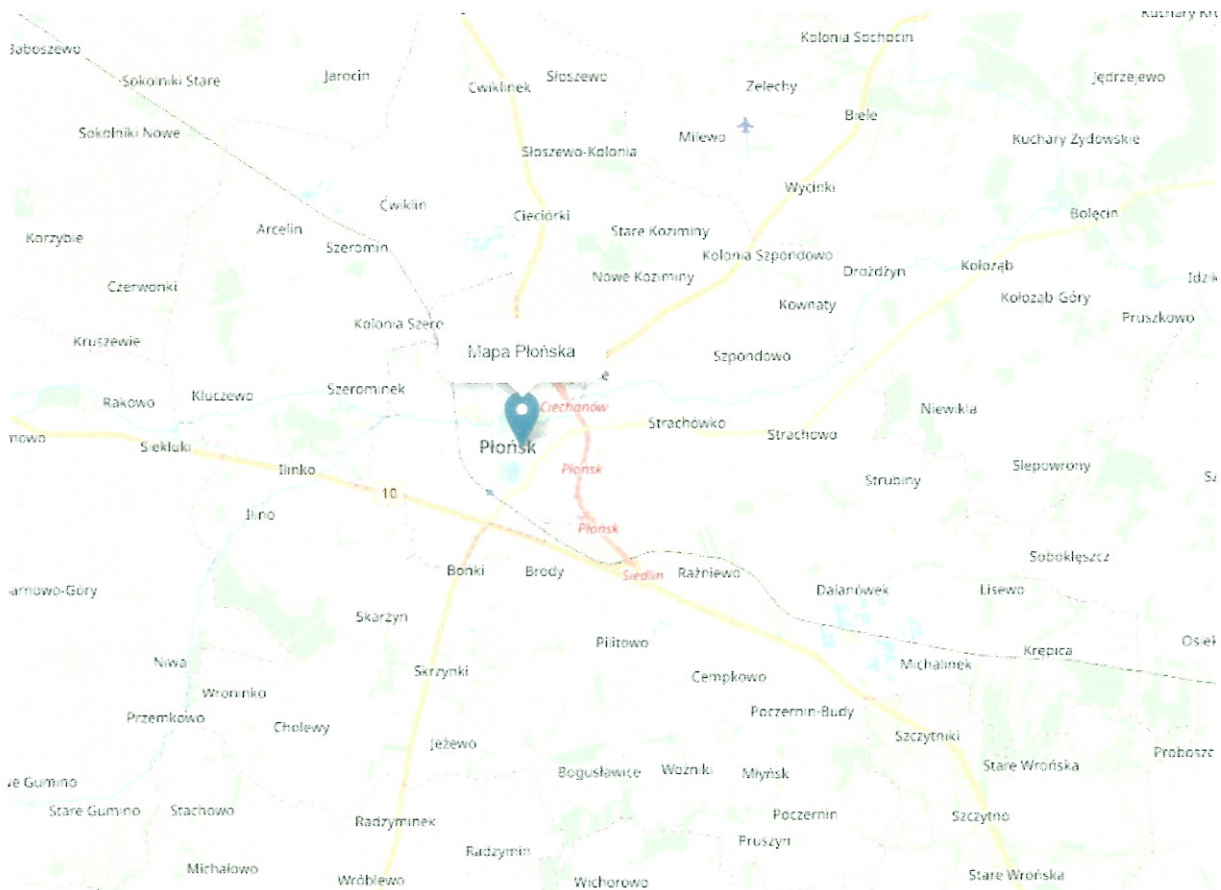
Naruszewka – jest prawobrzeżnym dopływem Wkry, którego obszar źródłowy leży w rejonie Radzymina gm. Naruszewo. Powierzchnia jej dorzecza wynosi 120 km² zaś całkowita długość rzeki to 23 km. Od źródeł do 15-tego km długości Naruszewka charakteryzuje się dużymi spadkami poprzecznymi i znacznym spadkiem podłużnym, z niewielką ilością dopływów. Otulinę rzeki stanowią słabe użytki zielone i grunty orne, zaś samo koryto jest bujnie zakrzaczone i zarośnięte drzewami. W obrębie koryta rzeki o przekroju trapezowatym występują liczne przetamowania z powalonych drzew. Średni spadek podłużny rzeki na tym odcinku wynosi 0,5 - 0,8 promila. Głębokość nieregularna z licznymi wybojami. Na odcinku od 15 - tego km do ujścia rzeki do Wkry spadek podłużny Naruszewki maleje do 0,3 promila, zaś koryto staje się bardzo nieregularne, miejscami rozczłonowane z terenami o zabagnionym zadrzewieniu. Wzdłuż koryta masowo występuje olszyna w różnych klasach wiekowych. Roślinność wodna reprezentowana jest głównie przez moczarkę kanadyjską (*Eloдея canadensis*), włosiennicznik (*Ranunculetum* sp.) oraz mech zdrojowy. Z bezkręgowców wodnych licznie występującą grupę stanowią: wypławek biały (*Dendrocoellum lacteum*), gąbki - nadecznik (*Euspongilla lacustris*), kielże (*Gammarus* sp.), larwy jętek (*Ephemeroptera*), larwy widelnic (*Plecoptera*). Wszystkie spośród wymienionych grup stwierdzonych w Naruszewce bezkręgowców zalicza się do tzw. organizmów wskaźnikowych o wysokich preferencjach siedliskowych. Tak liczna obecność wymienionych gatunków bezkręgowców wodnych w Naruszewce, jest rzadko spotykana w innych rzekach Niziny Mazowieckiej. Dolina rzeki na całej swojej długości nie była meliorowana. Jedynie w górnej części zlewni znajdują się tereny, na których 60 lat temu założono dreny. Generalnie, ze względu na brak typowych melioracji w znikomym stopniu wykonywane są zabiegi hydrotechniczne konserwacji rzeki i ograniczają się one do usuwania większych zatorów i przetamowań.

Żurawianka – jest prawobrzeżnym dopływem Płonki, długości ok. 20,3 km i powierzchni zlewni 177,7 km². Jej obszar źródłowy mieści się w okolicy miejscowości Srebrna, na południe od ur. Naruszewo. Rzeka posiada wyraźnie wykształcone doliny. W południowej części – dział wodny biegnie wysokimi morenami czołowymi. Powierzchnia zlewni jest falista i bezleśna. Jej źródła znajdują się na wysokości 140 m n.p.m. Żurawianka uchodzi do Płonki na 13,2 km jej biegu, na wysokości ok. 101 m n.p.m. Największym dopływem Żurawianki jest ciek spod Gniewkowa zwany Żurawianką II o długości 14,7 km i powierzchni zlewni 86,9 km². W okolicy Sosenkowa tworzy zbiornik wodny. Uchodzi do Płonki w miejscowości Szerominek.

Na całym terenie województwa mazowieckiego obserwuje się występowanie deficytu

wód powierzchniowych spowodowanego głównie nieprzestrzeganiem zasady zrównoważonego rozwoju. Wiąże się to ze zmniejszeniem naturalnej retencji gruntowej poprzez prowadzenie wylesień oraz z osuszaniem bagien, torfowisk i użytków rolnych w ramach robót melioracyjnych

Na całym terenie województwa mazowieckiego obserwuje się występowanie deficytu wód powierzchniowych spowodowanego głównie nieprzestrzeganiem zasady zrównoważonego rozwoju. Wiąże się to ze zmniejszeniem naturalnej retencji gruntowej poprzez prowadzenie wylesień oraz z osuszaniem bagien, torfowisk i użytków rolnych w ramach robót melioracyjnych.

RYSUNEK NR 6 Rozmieszczenie rzek w gminie Płońsk

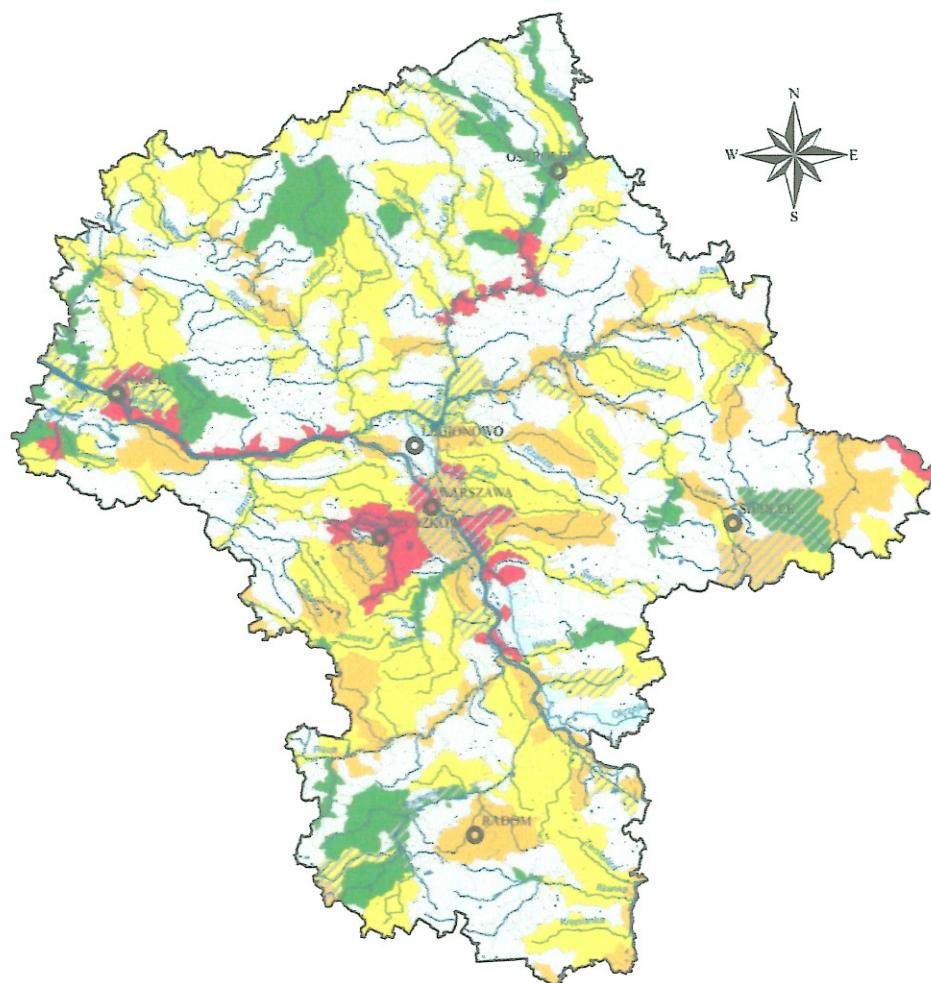
Źródło: <http://mapa.livecity.pl/miasto/P%C5%82o%C5%84sk,0930800>.

TABELA NR 7 Klasyfikacja stanu ekologicznego wód na terenie gminy Płońsk badanych w 2015 r.

Nazwa JCWP	Kod JCWP	Rok badania	Klasa elementów			Stan /potencjał ekologiczny
			biologicznych	hydromorfologicznych	fizykochemiczne (grupa 3.1-3.5)	
Płonka od Żurawianki do ujścia	PLRW2000192687699	2015	3	2	-	umiarkowany

Źródło: Monitoring rzek w latach 2011-2016. WIOŚ w Warszawie

Należy zauważyć, że ocena została wykonana po raz pierwszy na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych, w którym normy środowiskowe zostały dostosowane do typów abiotycznych wód powierzchniowych (Dz.U. 2016 poz. 1187). Na terenie województwa mazowieckiego obserwuje się poprawę jakości wody

LEGENDA

Stan ekologiczny JCWP monitorowane

- bardzo dobry
- dobry
- umiarkowany
- słaby
- zły

Potencjał ekologiczny JCWP monitorowane

- ▨ maksymalny lub dobry
- ▨ umiarkowany
- ▨ słaby
- ▨ zły

Stan/potencjał JCWP niemonitorowane

- co najmniej dobry
- poniżej dobrego
- rzeki
- zbiorniki wodne
- zlewnia JCWP
- ⊙ miasta >50 000 mieszkańców
- województwo

RYSUNEK NR 7 Rozmieszczenie pkt. monitoringu wód powierzchniowych w województwie mazowieckim w 2011 roku

Źródło: „Stan środowiska w woj. mazowieckim w 2012 r.”, WIOŚ w Warszawie.

5.2.2 Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony zasobów wód

W Programie Ochrony Środowiska dla gminy Płońsk na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 celami z zakresu ochrony wód były:

- Zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska,

- kontynuacja działań związanych z poprawą jakości wód.
- Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii oraz rozwój proekologicznych form działalności gospodarczej:
 - zmniejszenie deficytu wód powierzchniowych i podziemnych.

Lp.	Nazwa zdania	Jednostka odpowiedzialna	Stan zaawansowania prac
1.	Ochrona zasobów i poprawa stanu wód podziemnych i powierzchniowych	Gmina i podległe jej jednostki, RZGW, podmioty gospodarcze, Inspekcja Sanitarna	Działania ciągłe
2.	Efektywne zarządzanie zasobami wodnymi: <ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie normatywów zużycia wody w wybranych, szczególnie wodochłonnych procesach produkcyjnych w oparciu o dane o najlepszych dostępnych technikach (BAT), – opracowanie i wprowadzenie systemu kontroli wodochłonności produkcji w formie obowiązku rejestracji zużycia wody do celów przemysłowych i rolniczych w przeliczeniu na jednostkę produktu, – ograniczenie zużycia wody z ujęć podziemnych, – właściwe utrzymanie wód i urządzeń wodnych, – intensyfikacja stosowania zamkniętych obiegów wody 	Gmina podległe jej jednostki, RZGW, podmioty gospodarcze, WIOŚ	Działania ciągłe
3.	Zapewnienie mieszkańcom wody pitnej dobrej jakości	Gmina i podległe jej jednostki, RZGW, podmioty gospodarcze, WIOŚ	Działanie ciągłe

Efektem realizacji ww. dokumentu jest poprawa jakości wód podziemnych z III klasy w 2013 r. na II klasę w roku 2016.

5.2.3 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Stały monitoring wód powierzchniowych • Zadawalający stan jednolitych części wód podziemnych • Brak ryzyka wystąpienia suszy 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększone zużycie wody na cele bytowe
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Działania związane z ograniczeniem wód powierzchniowych • Modernizacja urządzeń wodnych 	<ul style="list-style-type: none"> • JCWP zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych • Brak stałych pomiarów jakości jednolitej części wód podziemnych • Zanieczyszczenia z powierzchni ziemi • Nadmierne stosowanie nawozów rolniczych

	<ul style="list-style-type: none"> • Nieczynne lub niewłaściwie zabezpieczone studnie wiercone • wycieki z nieizolowanych wysypisk odpadów, z baz paliwowych i stacji sprzedaży paliw do pojazdów samochodowych
--	---

5.3 Powietrze atmosferyczne

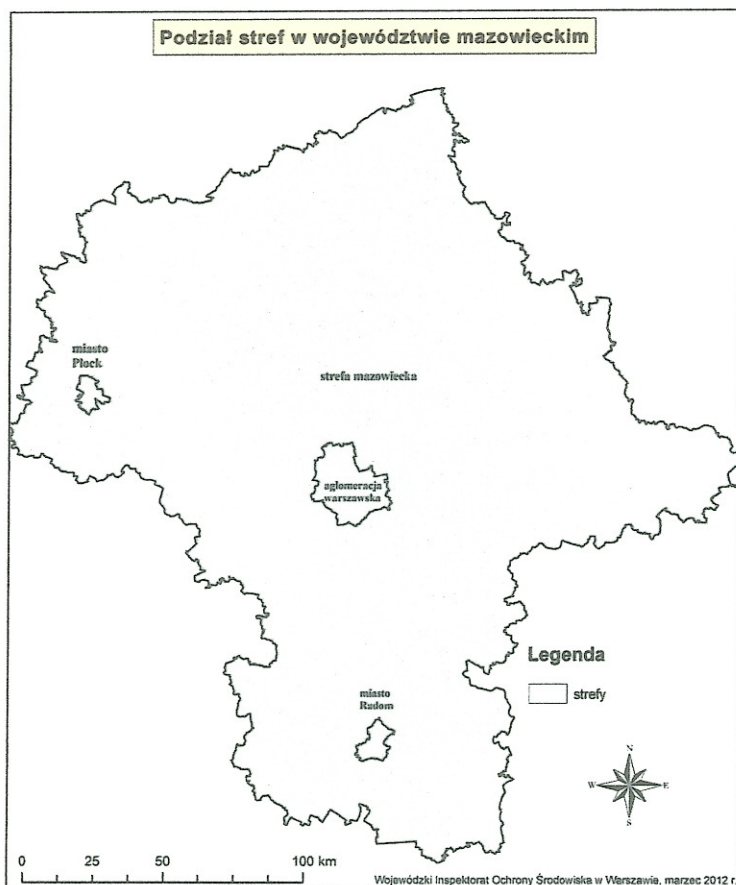
5.3.1 Stan aktualny

Największy udział w zanieczyszczeniach mają substancje pochodzące z procesów energetycznego spalania paliw. Należy do nich dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pyły. Pozostałe zanieczyszczenia emitowane z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie powiatu wynikają z rodzaju produkcji i stosowanej technologii. Wśród najczęściej występujących zanieczyszczeń technologicznych są: węglowodory alifatyczne, aromatyczne, benzyna, alkohole alifatyczne, węglowodory pierścieniowe, kwas octowy, butanol, ketony, formaldehyd, ksylen, amoniak oraz w mniejszej ilości inne zanieczyszczenia związane ze specyfiką produkcji zakładów.

Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. W ustawie o zmianie ustawy – prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dyrektywie 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy) od stycznia 2010 r. dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza obowiązuje nowy podział kraju na strefy.

Strefę stanowią:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys.,
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys.,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

RYSUNEK NR 8 Podział stref w województwie mazowieckim

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w woj. mazowieckim za 2016 rok. WIOŚ w Warszawie.

Mając powyższe na uwadze, w województwie mazowieckim, zgodnie z wytycznymi, występują cztery strefy: aglomeracja warszawska, miasto Radom, miasto Płock oraz strefa mazowiecka (pozostały obszar województwa mazowieckiego do której zaliczane jest gmina Płońsk).

Powiat płoński zalicza się do strefy mazowieckiej oceny jakości powietrza. Roczna ocena jakości powietrza w strefie mazowieckiej pod kątem ochrony roślin w 2016 roku nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych stężeń dla ozonu, dwutlenku siarki i tlenków azotu w efekcie strefę mazowiecką zaliczono do klasy A. W strefie przekroczony został jednak poziom celu długoterminowego dla ozonu, przez co strefę zaliczono do klasy D2. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego wyznaczono na rok 2020.

TABELA NR 8 Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia dla roku 2016

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie			
		SO ₂	NO _x	O ₃ (AOT4)	
				poziom docelowy	poziom celu długoterminowego
strefa mazowiecka	PL1404	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w woj. mazowieckim za 2016 rok. WIOŚ w Warszawie.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:
 - klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
 - klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.
2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:
 - klasa D1 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
 - klasa D2 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.
3. Dla PM_{2,5} dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:
 - klasa A1 – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
 - klasa C1 – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II

W przypadku SO₂ i pyłu widoczny jest wyraźny sezonowy rozkład stężeń w roku kalendarzowym – wyższe wartości odnotowano w sezonie zimowym (grzewczym). Prowadzony na terenie powiatu monitoring jakości powietrza wykazuje, że jakość powietrza ulega stałej poprawie. Uzyskane wyniki w horyzoncie kilkuletnim wykazują wprawdzie niewielki, ale stały spadek stężeń dwutlenku siarki i pyłu. Gmina Płońsk należy do obszarów o średnim poziomie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Jest to wynik zrealizowanych przedsięwzięć proekologicznych, zwłaszcza przez sektor energetyczny.

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza za 2016 r. w strefie mazowieckiej do której zalicza się gminę Płońsk, określono przekroczenia standardów imisyjnych dla pył PM₁₀ (24-h), pył PM_{2,5} (roczna), benzo(a)piren B(a)P (roczna), ozon O₃ (8-h średnia z 3 lat), ozon O₃- AOT40. Dla pozostałych zanieczyszczeń: dwutlenek siarki SO₂, tlenek węgla CO, benzen C₆H₆, ołów-Pb, arsen-As, kadm-Cd, nikiel-Ni, standardy imisyjne na terenie wszystkich stref (cały obszar województwa) były dotrzymane.

Na terenie gminy Płońsk WIOŚ nie prowadził pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.

TABELA NR 9 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
		SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ³⁾	O ₃ ⁴⁾	As	Cd	Ni	BaP	PM _{2,5} ¹⁾	PM _{2,5} ²⁾
strefa mazowiecka	PL1404	A	A	C	A	A	A	C	D2	A	A	A	C	C	C2

1)- wg poziomu dopuszczalnego faza I

2)- wg poziomu dopuszczalnego faza II

3)- wg poziomu celu docelowego

4)- wg poziomu celu długoterminowego

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w woj. mazowieckim za 2016 rok. WIOŚ w Warszawie.

Na terenie gminy Płońsk największym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest tzw. „niska” emisja. Cechą charakterystyczną „niskiej” emisji jest to, że powodowana jest przez liczne źródła wprowadzające do powietrza niewielkie ilości zanieczyszczeń. Sytuacja taka ma miejsce na obszarach o zwartej zabudowie mieszkaniowej (jednorodzinna, zagrodowa), gdzie duża liczba emitorów wprowadzających zanieczyszczenia z kominów domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych o niewielkiej wysokości powoduje, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania.

5.3.2 Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza.

W Programie Ochrony Środowiska dla gminy Płońsk na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 celami z zakresu ochrony klimatu i jakości powietrza były:

- Zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska
 - kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza atmosferycznego.
- Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii oraz rozwój proekologicznych form działalności gospodarczej:
 - zmniejszenie deficytu wód powierzchniowych i podziemnych
 - zmniejszenie energochłonności gospodarki i wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna	Stan zaawansowania prac
1.	Ograniczenie emisji niskiej	Gmina i podległe jej jednostki, GDDKiA, podmioty gospodarcze	Działanie ciągłe
2.	Wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii.	Gmina i podległe jej jednostki, podmioty gospodarcze	Działanie ciągłe
3.	Monitoring stanu środowiska, w tym bazy danych nt. emisji zanieczyszczeń -	Gmina i podległe jej jednostki,	Działanie ciągłe

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna	Stan zaawansowania prac
	powietrze, odpady, ścieki, hałas i in.	organizacje pozarządowe, WIOŚ	
4.	Poprawa standardów infrastruktury drogowej (modernizacja, przebudowa, rozbudowa i budowa dróg, ścieżek rowerowych, chodników)	Gmina i podległe jej jednostki, GDDKiA, podmioty gospodarcze	Zadanie sukcesywnie realizowane
5.	Termomodernizacja istniejących budynków, stosowanie energooszczędnych materiałów i technologii przy budowie nowych obiektów	Gmina, zarządca budynków, właściciele	Zadanie sukcesywnie realizowane

Ze względu na brak prowadzonych pomiarów na terenie gminy Płońsk nie można jednoznacznie stwierdzić jaki wpływ miały zrealizowane zadania z zakresu ochrony powietrza na jakość powietrza na analizowanych obszarze.

5.3.3 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Dogodne warunki do rozwoju energii odnawialnej z biogazu • Tereny dogodne dla rozwoju energetyki słonecznej • Wzrastająca świadomość obywatelska i ekologiczna mieszkańców • Rozwój sieci gazowniczej 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczone możliwości korzystania z energii odnawialnej w indywidualnych systemach grzewczych wynikających z barier finansowych i technicznych • Emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego • Słaby potencjał dla odnawialnych źródeł energii wiatrowej i geotermii • Emisja zanieczyszczeń z indywidualnych gospodarstw • Obszary przekroczeń rocznej wartości poziomu dopuszczalnego pyłu PM_{2,5}, PM₁₀, stężenia B(a)P
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii • Termomodernizacja budynków • Dotacje dla właścicieli lokali na wymianę pieców węglowych na proekologiczne źródła ciepła • Rozwój sieci ciepłowniczej 	<ul style="list-style-type: none"> • Powiększająca się ilość pojazdów samochodowych poruszająca się po szlakach tranzytowych • Wykorzystywanie odpadów do spalania w indywidualnych piecach węglowych

5.4 Gleby

5.4.1 Stan aktualny

Typologia gleb na terenie gminy Płońsk jest zróżnicowana. Północna część gminy odznacza się przewagą gleb biellicowych wytworzonych na glinach i piaskach słabo gliniastych oraz czarne ziemie zdegradowane powstałe na piaskach gliniastych i glinach lekkich i średnich. W południowej części dominują utwory zaliczane do gleb brunatnych wylugowanych wytworzonych z piasków słabo gliniastych i piasków gliniastych lekkich na podłożu piasków. Niewielkimi płatami występują tu również czarne ziemie zdegradowane wytworzone na glinach lekkich i piaskach gliniastych mocnych oraz gleby biellicowe na piaskach gliniastych i glinach lekkich.

W dolinach rzek Płonki, Naruszewki i Żurawianki oraz innych zagłębieniach terenowych występują gleby typu mady wytworzone na pyłach lub piaskach gliniastych, a także gleby mułowo-torfowe i murszowo-mineralne podścielone piaskiem luźnym, pyłem lub gliną.

Gleby najlepsze jakościowo zaliczane do 1-go (pszenny bardzo dobry) kompleksu przydatności rolniczej zajmują ok. 20 ha i tworzą jeden zwarty płat na terenie obrębu Poświętne. Obszary gleb bardzo dobrych i dobrych kompleksów 2-go (pszenny dobry), 4-go (pszenno-żytni) i 8-go (zbożowo-pastewny mocny) stanowią ok. 35% gruntów ornych. Gleby takie posiadają dość dobrze wykształcony poziom orno-próchniczny, odczyn obojętny lub słabo alkaliczny, w większości prawidłowe stosunki wodne. Nadają się pod uprawę wszystkich roślin łącznie z warzywami. Zwarte skupiska takich gleb występują w północnozachodniej i północnej (Arcelin, Ćwiklin, Ćwiklinek, Szymaki, Szeromin, Szerominek, Poświętne, Michowo i Szpondowo) oraz środkowej (Siedlin, Pilitowo, Brody, Strachówko, Dalanówek i Strubiny) części gminy. Mniejsze płaty spotyka się w rejonie południowozachodnim (Cholewy, Skarżyn, Skrzyńki, Woźniki). Obszary takich gleb stanowią podstawową bazę dla rozwoju produkcji rolnej.

Gleby słabsze jakościowo zaliczane do kompleksu 5-go (żytni dobry), 6-go (żytni słaby) i 9-go (zbożowo-pastewny słaby) zajmują ok. 58% areału gruntów ornych. Występują głównie w południowej i środkowej oraz w formie niewielkich płatów również w północnej części gminy. Do głównych roślin uprawnych należą tu żyto, ziemniaki, owies, łubin rzadziej jęczmień lub mniej wymagające odmiany pszenicy.

Gleby naj słabsze jakościowo zaliczane do kompleksu 7-go (żytni bardzo słaby) zajmują ok. 7% gruntów ornych i tworzą niewielkie izolowane płaty występujące w pobliżu wsi Michalinek, Lisewo, Koziminy, Cieciorki. Są to gleby piaszczyste (w klasyfikacji bonitacyjnej zaliczane przeważnie do kl. VI i VI z), których uprawa jest mało efektywna a najbardziej racjonalnym sposobem zagospodarowania takich terenów jest zalesienie. Łąki i pastwiska zajmują stosunkowo małe powierzchnie i koncentrują się głównie wzdłuż cieków w większości zaliczane są do kompleksu 2-go (użytki zielone średnie) a w klasyfikacji bonitacyjnej do kl. III i IV. Gmina została zaliczona do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania ONW.

Największą część gminy stanowią użytki rolne – 8747 ha, następnie pozostałe grunty i nieużytki 1 614 ha, a najmniejszą pozostałe lasy i grunty leśne – 710 ha.

5.4.2 Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony gleb

W Programie Ochrony Środowiska dla gminy Płońsk na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 celami z zakresu ochrony gleb były:

- Zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska
 - kontynuacja działań związanych z ochroną powierzchni ziemi
 - racjonalna gospodarka odpadami.

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna	Stan zaawansowania prac
1.	Ochrona gleb użytkowanych rolniczo	Gmina i podległe jej jednostki, ARiMR, podmioty gospodarcze	Zadanie ciągłe

Ze względu na brak prowadzonych pomiarów na terenie gminy Płońsk nie można jednoznacznie stwierdzić jaki wpływ miały zrealizowane zadania z zakresu ochrony gleb na jakość gleb na analizowanych obszarze.

5.4.3 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Monitoring chemizmu gleb Gleby umożliwiające produkcję rolniczą 	<ul style="list-style-type: none"> Nielegalne składowanie odpadów w miejscach do tego celu nieprzeznaczonych Gleby słabej jakości
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie gospodarstw rolnych zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej Uświadamianie rolników w zakresie nawożenia i ochrony roślin Promocja rolnictwa ekologicznego Zalesianie gruntów o niskiej przydatności rolniczej Likwidacja dzikich wysypisk odpadów 	<ul style="list-style-type: none"> Przenikanie zanieczyszczeń pochodzących z rolnictwa i przemysłu

5.5 Zasoby surowców naturalnych

5.5.1 Stan aktualny

Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie gminy Płońsk zestawiono w poniższej tabeli.

TABELA NR 10 Wykaz złóż surowców na terenie gminy Płońsk

Nazwa złoża	Kopalnia	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
Arcelin	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	5,42	Eksploracja złoża zaniechana
Arcelin II	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	1,14	Złoże eksploatowane okresowo
Cieciórki	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	0,20	Złoże skreślone z bilansu zasobów
Cieciórki I	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	3,20	Eksploracja złoża zaniechana
Cieciórki II	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	1,20	Złoże skreślone z bilansu zasobów
Cieciórki III	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	2,94	Eksploracja złoża zaniechana

Ćwiklin	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	6,15	Eksploatacja złoża zaniechana
Ćwiklin II	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	1,50	Złoże skreślone z bilansu zasobów
Ćwiklin III	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	1,95	Eksploatacja złoża zaniechana
Ćwiklin IV	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	0,85	Eksploatacja złoża zaniechana
Ćwiklin IX	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	2,80	Eksploatacja złoża zaniechana
Ćwiklin V	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	0,34	Złoże skreślone z bilansu zasobów
Ćwiklin VI	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	26,10	Złoże rozpoznane wstępnie
Ćwiklin VII	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	9,04	Złoże eksploatowane okresowo
Ćwiklin VIII	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	1,05	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek	Kruszywa naturalne	2,40	Złoże skreślone z bilansu zasobów
Dalanówek bis	Kruszywa naturalne	2,27	Złoże rozpoznane szczegółowo
Dalanówek I	Kruszywa naturalne	2,44	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek II	Kruszywa naturalne	2,38	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek III	Kruszywa naturalne	0,40	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek IV	Kruszywa naturalne	1,93	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek IX	Kruszywa naturalne	1,35	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek V	Kruszywa naturalne	2,00	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek VI	Kruszywa naturalne	7,13	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek VII	Kruszywa naturalne	3,85	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek VIII	Kruszywa naturalne	0,77	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek X	Kruszywa naturalne	2,35	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek XI	Kruszywa naturalne	1,98	Złoże rozpoznane szczegółowo
Dalanówek XII	Kruszywa naturalne	1,78	Złoże rozpoznane szczegółowo
Dalanówek XIII	Kruszywa naturalne	0,22	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek XIV	Kruszywa naturalne	2,45	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek XIX	Kruszywa naturalne	1,81	Złoże skreślone z bilansu zasobów
Dalanówek XV	Kruszywa naturalne	0,88	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek XVI	Kruszywa naturalne	1,45	Złoże skreślone z bilansu zasobów
Dalanówek XVII	Kruszywa naturalne	1,14	Złoże skreślone z bilansu

			zasobów
Dalanówek XVIII	Kruszywa naturalne	3,75	Złoże eksploatowane okresowo
Dalanówek XVIII dz. 125	Kruszywa naturalne	1,28	Eksploatacja złoża zaniechana
Dalanówek XX	Kruszywa naturalne	1,99	Złoże eksploatowane okresowo
Dalanówek XXI	Kruszywa naturalne	3,86	Złoże rozpoznane szczegółowo
Dalanówek XXII	Kruszywa naturalne	3,34	Złoże rozpoznane szczegółowo
Dalanówek XXII 1	Kruszywa naturalne	4,16	Złoże rozpoznane szczegółowo
Dalanówek XXIII	Kruszywa naturalne	3,35	Złoże rozpoznane szczegółowo
Dalanówek XXIV	Kruszywa naturalne	2,68	Złoże rozpoznane szczegółowo
Lisewo	Kruszywa naturalne	22,72	Eksploatacja złoża zaniechana
Lisewo – 4	Kruszywa naturalne	3,69	Złoże skreślone z bilansu zasobów
Lisewo II	Kruszywa naturalne	9,18	Złoże zagospodarowane
Lisewo III	Kruszywa naturalne	6,80	Złoże rozpoznane szczegółowo
Lisewo V	Kruszywa naturalne	1,64	Złoże zagospodarowane
Lisewo VI	Kruszywa naturalne	6,99	Złoże zagospodarowane
Lisewo VII	Kruszywa naturalne	1,90	Złoże rozpoznane szczegółowo
Michalinek	Kruszywa naturalne	1,78	Eksploatacja złoża zaniechana
Michalinek II	Kruszywa naturalne	3,74	Złoże eksploatowane okresowo
Michalinek III	Kruszywa naturalne	1,91	Eksploatacja złoża zaniechana
Michalinek III-1	Kruszywa naturalne	1,06	Złoże zagospodarowane
Michalinek IV	Kruszywa naturalne	1,95	Eksploatacja złoża zaniechana
Michalinek IX	Kruszywa naturalne	0,81	Złoże zagospodarowane
Michalinek V	Kruszywa naturalne	1,86	Eksploatacja złoża zaniechana
Michalinek VI	Kruszywa naturalne	0,89	Eksploatacja złoża zaniechana
Michalinek VII	Kruszywa naturalne	1,99	Złoże skreślone z bilansu zasobów
Michalinek VIII	Kruszywa naturalne	14,68	Eksploatacja złoża zaniechana
Michalinek X	Kruszywa naturalne	1,88	Złoże zagospodarowane
Michalinek XI	Kruszywa naturalne	1,74	Złoże zagospodarowane
Michalinek XII	Kruszywa naturalne	5,89	Złoże rozpoznane szczegółowo
Michalinek XII	Kruszywa naturalne	0,61	Złoże zagospodarowane
Michalinek XIII	Kruszywa naturalne	155	Złoże zagospodarowane
Michalinek XIV	Kruszywa naturalne	4,33	Złoże rozpoznane szczegółowo
Michalinek XV	Kruszywa naturalne	1,10	Złoże zagospodarowane
Michalinek XVI	Kruszywa naturalne	3,03	Złoże rozpoznane szczegółowo

Pilitowo-Nowina	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	2,16	Eksploatacja złoża zaniechana
Poczemín 1	Kruszywa naturalne	5,95	Złoże zagospodarowane
Siedlin	Surowce prac inżynierskich	0,66	Złoże skreślone z bilansu zasobów
Szerominek	Kruszywa naturalne	1,97	Złoże rozpoznane szczegółowo

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Płońskiego do roku 2023

5.5.2 Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony surowców naturalnych

W Programie Ochrony Środowiska dla gminy Płońsk na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 celami z zakresu ochrony surowców naturalnych były:

- Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii oraz rozwój proekologicznych form działalności gospodarczej:
 - zmniejszenie deficytu wód powierzchniowych i podziemnych
 - zmniejszenie energochłonności gospodarki i wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii
 - zmniejszenie presji działalności rolniczej na środowisko naturalne
 - zmniejszenie presji środków transportu na środowisko naturalne
- Podnoszenie poziomu wiedzy ekologicznej
 - poprawa stanu świadomości ekologicznej mieszkańców i administracji
 - wzmocnienie struktur zarządzania środowiskiem
 - aktywizacja działań na rzecz zrównoważonego wykorzystania zasobów środowiska w różnych sektorach gospodarki

Ze względu na brak prowadzonych pomiarów na terenie gminy Płońsk nie można jednoznacznie stwierdzić jaki wpływ miały zrealizowane zadania z zakresu ochrony zasobów naturalnych na jakość zasobów na analizowanych obszarze.

5.5.3 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie złóż surowców naturalnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Istnienie wyrobisk powstających przy wydobywaniu surowców mineralnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska, • Obniżenie emisji pyłów do powietrza atmosferycznego, • Rekultywacja obszarów zdegradowanych 	<ul style="list-style-type: none"> • Degradacja gleb, • Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi, • Zmiany środowiska związane z eksploatacją zasobów mineralnych

5.6 Zaopatrzenie w wodę, kanalizacja i oczyszczalnie ścieków

5.6.1 Stan aktualny

ZAOPATRZENIE W WODĘ

Na terenie gminy Płońsk istnieje sieć wodociągowa o długości 207,7 km. Z sieci wodociągowej w gminie Płońsk korzysta 72,4 % ogółu liczby mieszkańców. Jednym z podstawowych elementów infrastruktury technicznej, wyznaczającym standard zamieszkania na danym terenie, a jednocześnie będącym warunkiem prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego jest dostęp mieszkańców do wody bieżącej z sieci wodociągowej.

Podstawowym źródłem wody w powiecie są ujęcia ze studni głębinowych. Gmina Płońsk jest całkowicie podłączona do wodociągu. Na terenie Gminy Płońsk ujęcia wody zlokalizowane są w Krępicy i Kluczewie.

TABELA NR 11 Dane dotyczące sieci wodociągowej na terenie gminy Płońsk.

Wodociągi	Jednostka miary	2016 r.
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	219,2
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2383
Awarie sieci wodociągowej	szt.	3
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	269,0
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	7649
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	34,5

Źródło: www.stat.gov.pl stan na 2016 r. najnowsze dane dostępne na stronach GUS, dane z Urzędu Gminy

KANALIZACJA I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Na terenie gminy Płońsk istnieje sieć kanalizacyjna o długości 9,3 km. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 882 mieszkańców.

TABELA NR 12 Dane dotyczące sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Płońsk.

Kanalizacja	Jednostka miary	2016 r.
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	9,3
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	247
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	1
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	24,0
Ścieki odprowadzone	dam ³	27,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	882

Źródło: www.stat.gov.pl stan na 2016 r. najnowsze dane dostępne na stronach GUS

Prowadzona gospodarka wodno-ściekowa w gminie wpływa niekorzystnie na stan czystości rzek, wód podziemnych i gleb. Na 219,2 km wodociągów istnieje tylko 9,3 km czynnej sieci kanalizacyjnej w gminie. Powoduje to wzrost ilości ścieków odprowadzanych bezpośrednio do środowiska naturalnego bez poddawania procesom oczyszczania. Ścieki gromadzone są również w zbiornikach bezodpływowych.

TABELA NR 13 Zbiorniki bezodpływowe i oczyszczalnie przydomowe w gminie Płońsk.

Zbiorniki bezodpływowe [szt.]	Oczyszczalnie przydomowe [szt.]
481	396

Źródło: www.stat.gov.pl, ostatnie dane na rok 2016

Na terenie gminy Płońsk istnieje 396 przydomowych oczyszczalni ścieków, 481 zbiorników bezodpływowych oraz 1 stacja zlewna.

Na omawianym terenie funkcjonuje jedna komunalna oczyszczalnia ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów. Komunalna oczyszczalnia ścieków jest to biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości wg projektu 6000 m³/dobę przy równoważnej liczbie mieszkańców 66 660.

Ścieki oczyszczane w ciągu roku	Jednostka	2016 r.
odprowadzone ogółem	dam ³	27,0
odprowadzane w czasie doby do kanalizacji	dam ³	0,1
oczyszczane łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowożonymi	dam ³	1618
oczyszczane razem	dam ³	27
oczyszczane z podwyższonym usuwaniem biogenów	dam ³	27
oczyszczane biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów w % ścieków ogółem	%	100,0

Osady ściekowe

Osady ściekowe powstają w oczyszczalniach ścieków w procesie oczyszczania ścieków. Ilość po wstających osadów uzależniona jest od zawartości zanieczyszczeń w ściekach, przyjętej i realizowanej technologii oczyszczania, oraz stopnia rozkładu substancji organicznych w procesie tzw. stabilizacji. Odpady te są klasyfikowane w grupie 19 i określone kodem 19 08 05 - ustabilizowane komunalne osady ściekowe. Wg najnowszych danych GUS na terenie gminy w roku 2016 powstało 931 Mg komunalnych osadów ściekowych.

TABELA NR 14 Sposoby zagospodarowania osadów ściekowych w gminie Płońsk w roku 2016.

Osady ściekowe ogółem [Mg]	Osady stosowane w rolnictwie [Mg]	Osady magazynowane czasowo [Mg]
931	44	-

Źródło: www.stat.gov.pl, ostatnie dane 2016r.

5.7 Gazownictwo

5.7.1 Stan aktualny

Sieć gazowa w gminie Płońsk ma długość 61 197 m z czego 46 704 m to sieć przesyłowa, a 14 493 to sieć rozdzielcza. 7,7% ludności korzysta z istniejącej w gminie sieci gazowej.

TABELA NR 15 Zaopatrzenie w gaz gminy Płońsk.

Sieć gazowa	Jednostka	2016 r.
długość czynnej sieci ogółem w m	m	61197
długość czynnej sieci przesyłowej w m	m	46704
długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	14493
czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	szt.	250
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	230
odbiorcy gazu	gosp.	194
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	182
zużycie gazu w tys. m ³	tys.m ³	236,3
zużycie gazu w MWh	MWh	2658,3
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	tys.m ³	223,0
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w MWh	MWh	2508,8
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	603

Źródło: www.stat.gov.pl, ostatnie dane na rok 2016

Mieszkańcy gminy zamieszkujący na terenach gdzie brak jest sieci gazu przewodowego, korzystają z gazu propan-butan, dystrybuowanego w butlach.

5.7.2 Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie infrastruktury

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna	Stan zaawansowania prac
1.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków (kontynuacja inwestycji)	Gmina	Zadanie sukcesywnie realizowane
2.	Budowa i modernizacja systemów wodociągowych (ujęcia i sieci)	Gmina	Zadanie sukcesywnie realizowane
3.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej	Gmina	Zadanie sukcesywnie realizowane

Efektom realizacji zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej był wzrost zwodociągowania gminy z 74,61% w 2013 r. na 98,3 % w roku 2016, wzrost skanalizowania gminy z 3,48 % w 2013 r. na 11,3 % w roku 2016. Ilość wybudowanych km sieci wodociągowej: 208,5 km w 2013 r. na 219,2 km w 2016 r., sieci kanalizacyjnej 9,4 km w 2013 r. na 10,3 km oraz wzrost długości sieci gazowej 43,40 km w 2013 r. na 61,20 km w 2016 r.

5.7.3 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Wzrost liczby mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej Ciągły rozwój i modernizacja urządzeń kanalizacyjnych i wodociągowych 	<ul style="list-style-type: none"> Niski wskaźnik skanalizowania mieszkańców obszarów wiejskich Niewystarczający poziom świadomości społecznej o skutkach nielegalnego zrzutu ścieków komunalnych, rolniczych i przemysłowych
SZANSE	ZAGROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> Sukcesywna modernizacja oczyszczalni ścieków, która umożliwiłaby zmniejszenie ładunków zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych Bieżąca inwentaryzacja zbiorników bezodpływowych i prowadzenie ich rejestru 	<ul style="list-style-type: none"> Nieszczelność zbiorników bezodpływowych Akumulacja zanieczyszczeń rolniczych w wodach podziemnych i powierzchniowych

5.8 Gospodarka odpadami

5.8.1 Stan aktualny

Głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych na terenie gminy Płońsk są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastrukturalne tj: handel, usługi, zakłady rzemieślnicze, szkolnictwo.

TABELA NR 16 Odpady komunalne wytworzone na terenie gminy Płońsk w 2016 r.

Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku	Jednostka	2016 r.
ogółem	t	1408,12
ogółem na 1 mieszkańca	kg	180,8
z gospodarstw domowych	t	1344,38
odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	kg	172,6
jednostki odbierające odpady w badanym roku wg obszaru działalności	szt.	1

Źródło: www.stat.gov.pl stan na 2016 r. najnowsze dane dostępne na stronach GUS

W strumieniu odpadów niesegregowanych, zarówno w gospodarstwach domowych, jak i w obiektach infrastruktury można wyróżnić następujące rodzaje odpadów:

- odpady biodegradowalne,
- papier, tektura
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- metale,
- materiały tekstylne,
- odpady niebezpieczne

Ponadto w skład odpadów komunalnych wchodzi odpady wytwarzane nieregularnie tj. odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz odpady z remontów.

TABELA NR 17 Odpady komunalne zebrane na terenie gminy Płońsk w 2016 r.

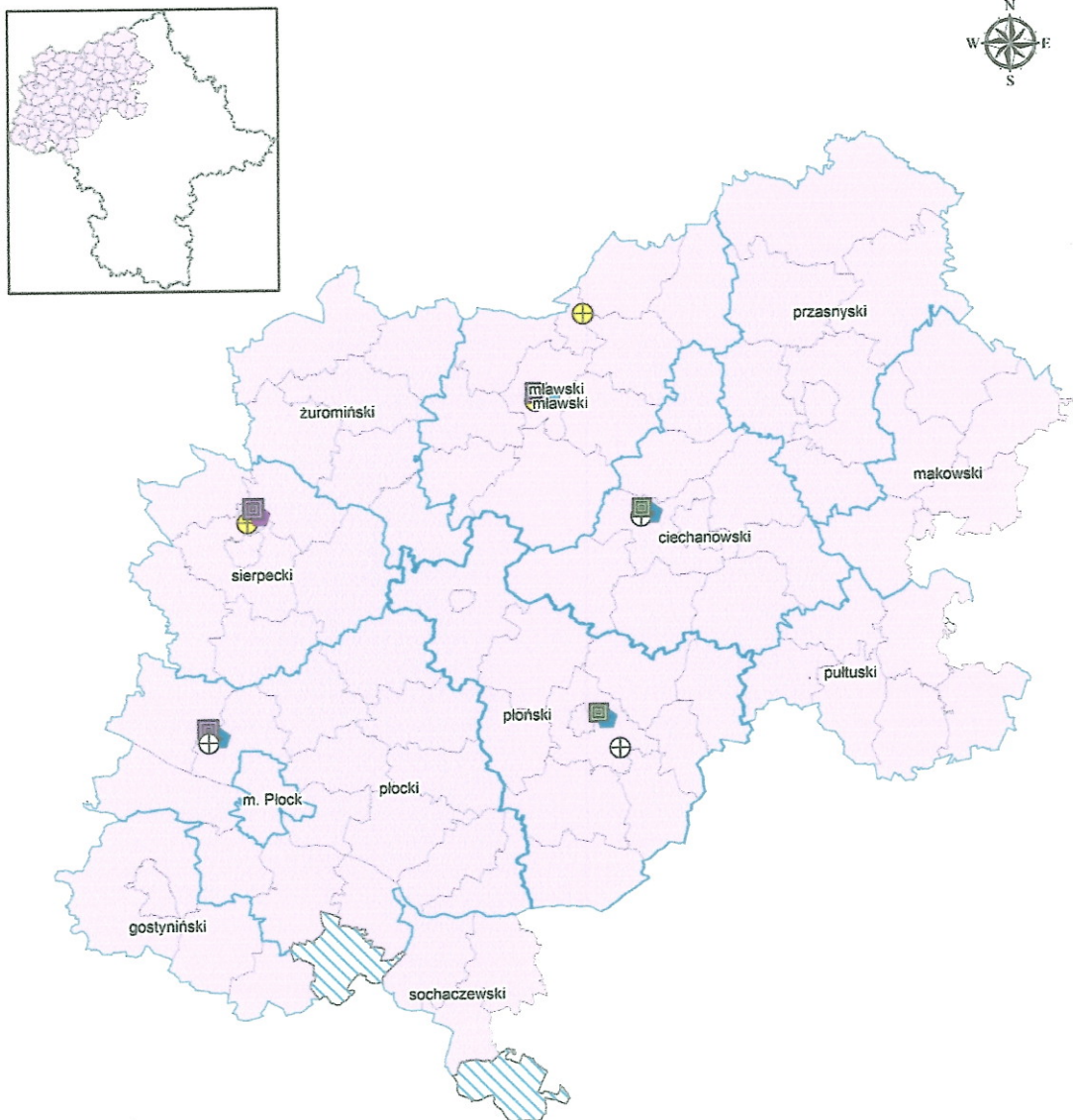
Rodzaje odpadów	Gmina Płońsk
Masa zebranych odpadów o kodzie 20 03 01 [Mg]	1 400,4
Selektywnie zebrane odpady ulegające biodegradacji [Mg]	48,585
Masa odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi [Mg]	79,065
Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła [%]	25,88
Masa odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi innych niż niebezpieczne odpady budowlanych i rozbiórkowych [Mg]	148,52
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpady budowlanych i rozbiórkowych [%]	100

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego

Aktualny PGO WM 2022 został przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 209/16 z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2022 wraz z załącznikami. To strategiczny dokument dla regionalnej gospodarki odpadami. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach zarząd województwa ma obowiązek opracowywania planu gospodarki odpadami, który należy aktualizować w świetle prawa nie rzadziej, niż co 6 lat.

Region gospodarki odpadami komunalnymi może obejmować sąsiadujące ze sobą gminy z różnych województw, jeżeli tak owe przewidują wojewódzkie plany gospodarki odpadami. Zgodnie z obowiązującymi przepisami zakazuje się zbierania oraz przetwarzania poza regionem gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały utworzone (zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, pozostałości z

sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania). Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego 2022, województwo mazowieckie zostało podzielone na 4 regiony gospodarki odpadami komunalnymi, w ramach województwa mazowieckiego oraz 2 regiony międzywojewódzkie tworzone z województwem łódzkim i podlaskim. Gmina Płońsk należy do **Regionu Zachodniego**. W skład tego obszaru zaliczono 86 gmin z powiatów: ciechanowskiego, gostynińskiego, makowskiego, mławskiego, płockiego, płońskiego, przasnyskiego, pułtuskiego, sierpeckiego, sochaczewskiego, żuromińskiego oraz miasto Płock.

Legenda

Regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych

- Instalacje do mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych
- Instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów – kompostownie
- Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne

Planowane regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych

- Instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów – kompostownie
- Instalacje do mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych
- Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne

- gminy należące do regionu zachodniego
- akces do woj. łódzkiego
- granice gmin
- granice powiatów

0 15 30 60 km

RYSUNEK NR 9 Obszar regionu zachodniego wraz z istniejącymi i planowanymi regionalnymi instalacjami przetwarzania odpadów komunalnych

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2022

Składowisko w Dalanówku

Składowisko Odpadów w Dalanówku, położone na terenie gminy wiejskiej Płońsk, składa się z dwóch kwater i ma charakter podziemno-nadziemny. Jest to składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o zdolności przyjmowania 70 000 ton odpadów na rok. Działa w oparciu o pozwolenie zintegrowane wydane przez Wojewodę Mazowieckiego oraz instrukcję eksploatacji zatwierdzoną przez Marszałka Województwa Mazowieckiego.

Kwatera nr 1 - zamknięta i zrehabilitowana – ma powierzchnię 4,3 ha i pojemność 375 000 m³. Kwatera ta posiada instalację do czynnego odprowadzania gazu składowiskowego – studnie odgazowujące i małą elektrownię gazową MEG, która jest własnością innego podmiotu. W skład biogazu wchodzi przede wszystkim metan, dwutlenek węgla i tlen. Dzięki temu gazy te nie ulatniają się do atmosfery. Do instalacji podłączone są również studnie, które zostały wywiercone w kwaterze nr 2.

Kwatera nr 2 – obecnie eksploatowana – ma pojemność 187 500 m³ i powierzchnię 1,3 ha. Kwatera ta spełnia wszystkie wymagania prawa ochrony środowiska – jest uszczelniona gliną i geomembraną, odwodniona za pomocą systemu drenażu. Odcieki z kwatery gromadzone są w bezodpornym, żelbetowym zbiorniku o pojemności 280 m³ i przewożone na oczyszczalnię ścieków. Kwatera nr 2 jest podłączona do systemu odgazowania kwatery nr 1.

Na terenie składowiska znajdują się również dwa brodziki dezynfekcyjne, waga samochodowa o nośności 60 Mg i budynek socjalno-wagowy.

Składowisko podlega pełnemu monitoringowi środowiska w zakresie emisji do wód i powietrza, badaniu osiadania, składu odpadów i badaniu wielkości opadu atmosferycznego, a także kontroli Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Ciechanowie.

Modernizację składowiska wsparł finansowo Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

PGK w Płońsku Sp. z o.o. pozyskało również wsparcie finansowe w ramach projektu „**Rehabilitacja i zamknięcie kwatery nr 1 na składowisku w Dalanówku**” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytet IV „Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka”, Działanie 4.2 „Ochrona powierzchni ziemi” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (więcej na ten temat w zakładce "Projekty unijne").

Zgodnie z zapisami Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023, składowisko jest **instalacją zastępczą** do obsługi Płockiego regionu gospodarki odpadami.

Składowisko Odpadów w Dalanówku funkcjonuje w oparciu o pozwolenie zintegrowane - decyzję Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 grudnia 2007 r. znak WŚR.I.JB/6640/24/07 ze zmianami.

Sortownia i kompostownia

Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów składa się z:

- **sortowni** odpadów zmieszanych i selektywnie zebranych w Poświętnem (technologia firmy SUTCO) o przepustowości 60 000 t/rok,
- **kompostowni** do przetwarzania frakcji biodegradowalnej pochodzącej z sortowania odpadów zmieszanych oraz do kompostowania odpadów zielonych i bioodpadów w Poświętnem (technologia firmy BIODEGMA) o przepustowości 33 000 t/rok.

Technologia **sortowni** opiera się na następujących urządzeniach i obiektach:

- waga o nośności 60 Mg, brodzik dezynfekcyjny
- place rozładowcze
- rozrywarka worków
- kabin segregacji
- sito bębnowe 80/300 mm
- 3 separatory optopneumatyczne
- 2 separatory metali żelaznych
- prasa do surowców wtórnych
- stacja załadowcza frakcji biodegradowalnej
- stacja załadowcza balastu
- magazyny surowców wtórnych

Na wyposażeniu sortowni jest 5 samochodów hakowych, 1 samochód do transportu surowców wtórnych, 34 wózki widłowe, 2 ładowarki teleskopowe, ładowarka czołowa, rękaw do gałęzi, sito mobilne, podnośnik koszowy.

Kompostowanie (stabilizacja) odpadów przebiega dwuetapowo:

- etap 1 – intensywne kompostowanie w 6 zamkniętych tunelach,
- etap 2 – dojrzewanie kompostu na placu dojrzewania.

Obiekty sortowni i kompostowni powstały dzięki wsparciu finansowemu Ekofunduszu, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz ze środków własnych Przedsiębiorstwa.

Sortownia i kompostowania stanowią łącznie tzw. **zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych**. Zgodnie z zapisami *Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023*, zakład ten jest **regionalną instalacją do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych dla Płockiego regionu gospodarki odpadami**.

Kompostownia ma również status **regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i bioodpadów dla ww. regionu**.

Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poświętnem funkcjonuje w oparciu o pozwolenie zintegrowane - decyzję Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 27 kwietnia 2016 r. nr 58/16/PZ.Z, znak PZ-I.7222.77.2016.WŚ.

Biogazownia rolnicza w Skarżynie

Na terenie gminy Płońsk w m. Skarżyn funkcjonuje biogazownia rolnicza. Instalacja wytwarza biogaz rolniczy w oparciu o produkty rolne, roślinne i zwierzęce: kiszonkę z kukurydzy, serwatkę kwaśną, gnojowicę bydła mlecznego, wywar gorzelniany z żyta oraz pomiot kurzy.

Parametry biogazowni:

Zainstalowana moc elektryczna - **1,56 MWe**

Zainstalowana moc cieplna - **1,60 MWt**

Planowany efekt ekologiczny:

Roczna produkcja energii elektrycznej - **12636 MWh/rok**

Roczna produkcja energii cieplnej - **46656 GJ/rok**

Roczna uniknięta emisja CO₂ - **11966 ton/rok**

TABELA NR 18 Instalacje do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w regionie zachodnim – gmina Płońsk.

Lp.	Gmina	Adres instalacji	Podmiot odpowiedzialny za eksploatację instalacji	Stan aktualny - rok 2016			Stan planowany - rok 2022			
				Przepustowość części mechanicznej [Mg/rok] dla 20 03 01	Przepustowość części biologicznej [Mg/rok]	Aktualny status	Przepustowość części mechanicznej [Mg/rok] dla selektywnie zebranych odpadów- linia do doczyszczania	Przeplustowość części mechanicznej [Mg/rok] dla 20 03 01	Przeplustowość części biologicznej [Mg/rok]	Przeplustowość części mechanicznej [Mg/rok] dla selektywnie zebranych odpadów- linia do doczyszczania
1.	Płońsk	Poświętne, 09-100 Płońsk	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o.o., ul. Adama Mickiewicza 4, 09-100 Płońsk	57 000	30 000	RIPOK (IZ dla regionu centralnego)	3 000	39 900	30 000	20 100

TABELA NR 19 Kompostownie odpadów zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji zbieranych selektywnie w regionie zachodnim – gmina Płońsk.

Lp.	Gmina	Adres instalacji	Podmiot eksploatujący instalację	Stan aktualny – 2016 rok			Stan planowany – 2022 rok			
				Zdolność przerobowa dla odpadów zielonych i innych bioodpadów [Mg/rok]	Zdolność przerobowa dla odpadów zielonych [Mg/rok]	Aktualny status	Plany Inwestycyjne	Dalszy kierunek rozwoju	Zdolność przerobowa dla odpadów zielonych i innych bioodpadów [Mg/rok]	Zdolność przerobowa dla odpadów zielonych [Mg/rok]
1.	Płońsk	Poświętne, 09-100 Płońsk	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o.o., ul. Adama Mickiewicza 4, 09-100 Płońsk	3 000	2 000	RIPOK	Rozbudowa i modernizacja	Rozbudowa i modernizacja kompostowni	5 000	5 000

TABELA NR 20 Składowiska odpadów komunalnych w regionie zachodnim – gmina Płońsk.

Lp.	Gmina	Adres składowiska	Podmiot eksploatujący instalację	Pojemność całkowita [m ³]	Pojemność pozostała [m ³] stan na dzień 31.12.2015	Masa odpadów dopuszczona do składowania w roku kalendarzowym [Mg/rok] ¹ .	Aktualny status	Kierunek działań
1	Płońsk	Dalanówek PGK Sp. z o.o. Płońsk	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o.o., ul. Adama Mickiewicza 4, 09-100 Płońsk	1 102 500**	628 435**	70 000	IZ – docelowo RIPOK (IZ dla regionu centralnego)	Składowisko zostało rozbudowane o nową kwaterę o pojemności 540 000 m ³ -niezbędne jest uzyskanie pozwolenia zintegrowanego obejmującego wybudowaną kwaterę oraz decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska

5.8.2 Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony powierzchni ziemi

W Programie Ochrony Środowiska dla gminy Płońsk na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 celami z zakresu ochrony powierzchni ziemi były.

- Racjonalna gospodarka odpadami:
 - zmniejszenie ilości odpadów kierowany na składowisko odpadów, w tym zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 60% wytworzonych odpadów:
 - ✓ objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców,
 - ✓ objęcie wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
 - ✓ zorganizowanie zbierania, sortowania i odzysku odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - ✓ wdrożenie nowych technologii w zakresie odzysku, recyklingu i zmniejszenia ilości odpadów,
 - ✓ zwiększenie udziału odzysku odpadów, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych, papieru, tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodny z wymogami ochrony środowiska,
 - usunięcie i unieszkodliwienie do 2032r. wszystkich wyrobów zawierających azbest:
 - ✓ przygotowanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
 - ✓ usuwanie wyrobów zawierających azbest,
 - właściwe zagospodarowanie komunalnych osadów ściekowych:
 - ✓ minimalizacja oddziaływania na środowisko osadów ściekowych poprzez prawidłowe ich zagospodarowanie,
 - eliminacja praktyk nielegalnego składowania odpadów:
 - likwidacja nielegalnych miejsc składowania odpadów komunalnych.

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna	Stan zaawansowania prac
1	Usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest	Gmina	Zadanie ciągłe
2	Zakup pojemników do zbiórki selektywnej surowców wtórnych „u źródła”	Gmina, właściciele posesji, przedsiębiorstwa	Zadanie sukcesywnie realizowane
3	Doskonalenie systemu selektywnej zbiórki odpadów w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu dla osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku i recyklingu odpadów,	Gmina, przedsiębiorcy	Zadanie ciągłe
4	Prowadzenie intensywnej edukacji ekologicznej mieszkańców gminy w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	Gmina, powiat, przedsiębiorstwa	Zadanie ciągłe

Efektom realizacji ww. dokumentu jest wprowadzenie na terenie gminy Płońsk segregacji odpadów, zmniejszenie powstawania dzikich wysypisk odpadów komunalnych, zwiększenie świadomości społeczeństwa poprzez sukcesywną edukację ekologiczną, liczne akcje w szkołach oraz festyny.

5.8.3 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych PSZOK • system selektywnej zbiórki odpadów • Osiągnięty poziom recyklingu oraz odpadów biodegradowalnych przeznaczonych do składowania 	<ul style="list-style-type: none"> • nielegalne składowanie odpadów • zaśmiecanie obszarów cennych przyrodniczo
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie ponownego wykorzystania i recyklingu odpadów komunalnych • usuwania odpadów zawierających azbest 	<ul style="list-style-type: none"> • powstawanie nowych miejsc nielegalnego składowania odpadów • spalanie odpadów w piecach indywidualnych • niedostateczna edukacja ekologiczna mieszkańców

5.9 Hałas

5.9.1 Stan aktualny

Hałas jest czynnikiem stresogennym. Przy długotrwałej ekspozycji powoduje m. in. choroby układu krążenia, choroby psychiczne i zaburzenia snu. Według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), terenami podlegającymi ochronie akustycznej są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, zagrodowej, tereny szpitali, szkół, domów opieki społecznej, uzdrowisk oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe. Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się na podstawie wskaźników krótkookresowych i długookresowych. Wskaźniki krótkookresowe w odniesieniu do jednej doby dla pory dnia LAeq D (od godz. 6:00 do godz. 22:00) i dla pory nocy LAeq N (od godz. 22:00 do godz. 6:00) mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska.

Do podstawowych czynników mających wpływ na klimat akustyczny gminy zaliczyć należy komunikację drogową oraz w znacznie mniejszym stopniu hałas przemysłowy, którego uciążliwość ma charakter lokalny o stosunkowo niedużym zasięgu. Skala zagrożeń hałasem przemysłowym nie jest zbyt duża, a zasięg jego oddziaływania ma zwykle charakter lokalny.

Kryteria hałasu w środowisku są określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r, poz.112).

TABELA NR 21 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez drogi i linie kolejowe na podst. Dz.U. z 2014 r., poz. 112

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu dla dróg i linii kolejowych w dB			
		LAeq D	LAeq N	LDWN	LN
1.	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	61	56	50	40
2.	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	65	56	55	45

Źródło: Dz.U. z 2014 r., poz. 112

W gminie Płońsk najważniejszym źródłem hałasu jest komunikacja drogową oraz kolejową.

Układ drogowy Gminy Płońsk stanowi sieć dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Łączna długość tych dróg wynosi 71,78 km, w tym:

- drogi krajowe – 9,24 km,
- drogi wojewódzkie – 2,5 km,
- drogi powiatowe – 10,29 km,
- drogi gminne 49,75 km.

Drogami krajowymi administruje Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

Na terenie Gminy Płońsk przebiegają następujące drogi krajowe:

- droga krajowa nr 7 Warszawa – Gdańsk
- droga krajowa nr 10 Płońsk – Toruń – Bydgoszcz – Szczecin
- droga krajowa nr 50 – Ciechanów – Płońsk – Wyszogród.

Na korzystne położenie komunikacyjne Gminy Płońsk oprócz bezpośredniego dostępu do dróg krajowych nr 7, 10 i 50 wpływa łatwy dostęp (drogą nr 7) do drogi krajowej nr 60, stanowiącej dogodne połączenie tranzytowe z Litwą, Łotwą i Estonią oraz Okręgiem Kaliningradzkim. Natomiast drogą nr 50 można dotrzeć do drogi krajowej nr 2, prowadzącej przez Poznań do granicy niemieckiej.

Drogami wojewódzkimi administruje Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie. Przez teren gminy Płońsk przebiega droga wojewódzka nr 619 Płońsk – Nasielsk – Pułtusk.

Drogami powiatowymi administruje Powiatowy Zarząd Dróg w Płońsku. Wszystkie drogi powiatowe na terenie gminy wymagają odnowy nawierzchni bitumicznej. Podstawowym elementem układu komunikacyjnego w Gminie Płońsk jest sieć dróg gminnych, którymi administruje Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. Łączna długość dróg gminnych wynosi 212,10 km, z czego drogi o nawierzchni:

- drogi o nawierzchni twardej 118,45 km
- drogi o nawierzchni żwirowej 43,69 km
- drogi o nawierzchni gruntowej 49,96 km

Stan techniczny dróg gminnych wymaga ciągłych prac w zakresie ich utrzymania, wykonywania remontów cząstkowych oraz w niektórych przypadkach gruntownej modernizacji. Należy tu również podkreślić konieczność likwidacji barier architektonicznych dla niepełnosprawnych, zwłaszcza jeśli chodzi o chodniki oraz przejścia dla pieszych. Ważną kwestią jest również planowana budowa ścieżek rowerowych, którą można przeprowadzić przy okazji modernizacji określonych ulic i dróg.

Obecnie na terenie gminy nie został wyznaczony przez WIOŚ w Warszawie żaden punkt pomiarowy w sieci monitoringu hałasu jaki jest prowadzony na terenie woj. mazowieckiego. Może to wynikać z faktu, że występujące uciążliwości akustyczne w gminie mają charakter lokalny. Jedynie w niektórych miejscowościach, zwłaszcza przy trasach drogowych krajowych i wojewódzkich, mogą wystąpić uciążliwości związane z hałasem powodowanym przez tranzytowy ruch samochodowy, zwłaszcza pojazdów ciężkich. W chwili obecnej problem związany z niekorzystnym oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego jest minimalny. Jednak należy podjąć działania w celu przeprowadzenia pomiarów poziomu hałasu w punktach o dużym prawdopodobieństwie wystąpienia ponadnormatywnych natężeń poziomów hałasu.

5.9.2 Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony przed hałasem

W Programie Ochrony Środowiska dla gminy Płońsk na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 celami z zakresu ochrony przed hałasem były:

- Zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska:
 - kontynuacja działań związanych z ochroną przed hałasem.

Ze względu na brak prowadzonych pomiarów na terenie gminy Płońsk nie można jednoznacznie stwierdzić jaki wpływ miały zrealizowane zadania z zakresu ochrony przed hałasem na jakość środowiska akustycznego na analizowanych obszarze.

5.9.3 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• modernizacja dróg wraz z budową zabezpieczeń akustycznych	<ul style="list-style-type: none">• brak stałego monitoringu natężenia ruchu oraz emisji hałasu komunikacyjnego• usytuowanie na terenie gminy dróg wojewódzkich o dużym natężeniu ruchu• brak mapy akustycznej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">• zastosowanie nowoczesnych cichych nawierzchni dróg• promowanie ścieżek rowerowych	<ul style="list-style-type: none">• wzrost liczby środków transportu• pogarszanie się stanu dróg

5.10 Promieniowanie elektromagnetyczne

5.10.1 Stan aktualny

Wśród zidentyfikowanych, szkodliwych dla środowiska, rodzajów promieniowania powodowanego działalnością człowieka, wyróżnia się:

- **promieniowanie jonizujące**, pojawiające się w wyniku użytkowania zarówno wzbogaconych, jak i naturalnych substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych,
- **promieniowanie niejonizujące**, pojawiające się wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego, elektronicznego itp.

Promieniowanie jonizujące

Ogólną sytuację radiacyjną w środowisku charakteryzują obecnie następujące wielkości podstawowe:

- Poziom promieniowania gamma, obrazujący zagrożenie zewnętrzne naturalnymi i sztucznymi źródłami promieniowania jonizującego, istniejące w środowisku lub wprowadzone przez człowieka,
- Stężenia naturalnych i sztucznych izotopów promieniotwórczych w komponentach środowiska, a w konsekwencji w artykułach spożywczych, obrazujące narażenie wewnętrzne ludzi w wyniku wchłonięcia izotopów drogą pokarmową.

Wymienione wielkości charakteryzuje naturalna zmienność, są one także w poważnym stopniu uzależnione od wprowadzonych do środowiska substancji promieniotwórczych w wyniku wybuchów jądrowych oraz katastrofy w Czarnobylu.

Promieniowanie niejonizujące

Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są:

- Elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia,
- Stacje radiowe i telewizyjne,
- Łączność radiowa, w tym CB radio, radiotelefony i telefonia komórkowa,
- Stacje radiolokacji i radionawigacji.

Znaczenie tego oddziaływania w ostatnich latach rośnie. Powodowane jest to przez rozwój radiokomunikacji oraz powstawanie coraz większej liczby stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych (operatorów publicznych i komercyjnych). Dodatkowymi źródłami promieniowania niejonizującego są stacje bazowe telefonii komórkowej, systemów przywoławczych, radiotelefonicznych, alarmowych komputerowych itp., pokrywających coraz gęstszą siecią obszary dużych skupisk ludności, jak również coraz powszechniej stosowane radiotelefony przenośne.

Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone pod warunkiem zapewnienia odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

W przepisach obowiązujących w Polsce ustalone są dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego na terenach dostępnych dla ludzi. Szczególnej ochronie podlegają obszary zabudowy mieszkaniowej, a także obszary, na których zlokalizowane są szpitale, żłobki, przedszkola, internaty.

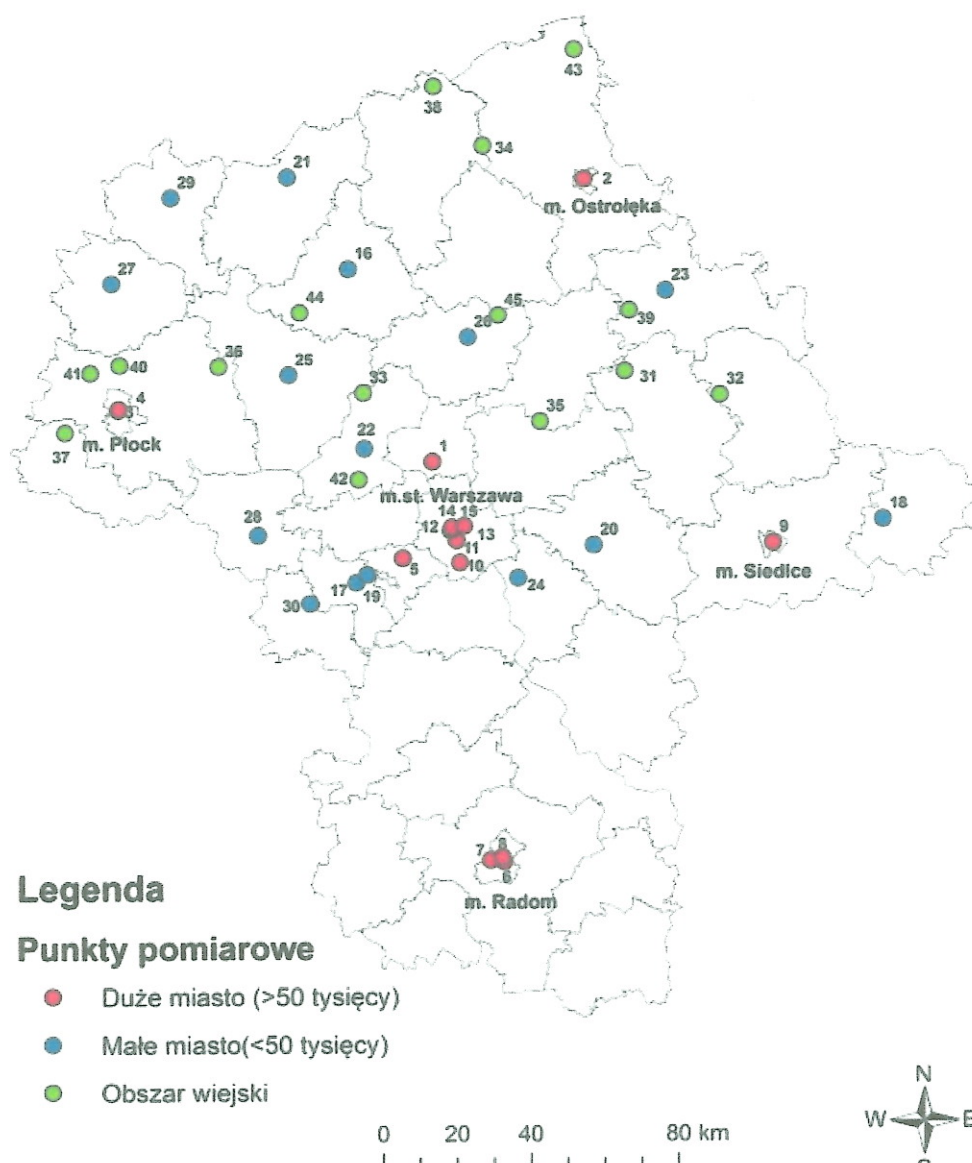
Głównymi potencjalnymi źródłami zanieczyszczenia środowiska promieniowaniem elektromagnetycznym są:

- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia;
- stacje radiowe i telewizyjne;
- łączność radiowa, telefonia komórkowa itp.
- stacje radiolokacji i radionawigacji;
- obecność w środowisku radionuklidów naturalnych /jonizujące/;
- radionuklidy pochodzenia sztucznego, powstałe w wyniku działalności człowieka np. diagnostyce medycznej, przemyśle /jonizujące/.

Praktycznie cały obszar gminy (poza nielicznymi wyjątkami) objęty jest zasięgiem wszystkich funkcjonujących w Polsce operatorów sieci komórkowej (GSM/GPRS). Dynamicznie zwiększa się ilość osób korzystających z Internetu (modemowy, ISDN (cyfrowy), DSL (stałe łącze), dostarczanego zarówno poprzez tradycyjne łącza, jak i drogą radiową. Gorzej sytuacja wygląda na wiejskim obszarze powiatu, gdzie dominuje modemowy dostęp do Internetu. Urzędy, szkoły, instytucje, przedsiębiorstwa itp. mają dostęp do szerokopasmowego internetu oferowanego przez między innymi TP S.A.. Trudno dokładnie oszacować liczbę osób korzystających z internetu, ale biorąc pod uwagę dosyć wysokie opłaty abonamentowe, należy sądzić, że jest to ciągle niewielki odsetek mieszkańców. W ramach projektu „Zwiększenie dostępu do internetu szansą wszechstronnego rozwoju mieszkańców Gminy Płońsk” (etap I, II, III) do grudnia 2017 r. 300 gospodarstw zostało objętych dostępem do sieci internetowej.

W chwili obecnej w miejscach dostępnych dla ludności, zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie źródeł promieniowania elektromagnetycznego, nie stwierdzono przekraczania dopuszczalnych poziomów.

Lokalizacja punktów monitoringowych pól elektromagnetycznych w roku 2017 i 2014

Na terenie gminy nie ma urządzeń wytwarzających: pole elektryczne lub magnetyczne stałe, pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz wytwarzane przez stacje i linie elektroenergetyczne oraz promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące w zakresie 0,001-300 000 MHz.

Źródła pól elektromagnetycznych stanowi linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV, 220 kV i 400 kV oraz związane z nimi stacje elektroenergetyczne. Przez obszar gminy Płońsk przebiega między innymi linia elektroenergetyczna 110 kV: Płońsk – Staroźreby – Płock. Funkcjonują również stacje elektroenergetyczne.

Na terenie województwa mazowieckiego oprócz Warszawy, wykonano pomiary:

- w 9 miastach powyżej 50 tys. mieszkańców (w 3 punktach w Radomiu, 2 w Płocku i po jednym w Legionowie, Ostrołęce, Pruszkowie, Siedlcach),
- w 15 miastach poniżej 50 tys. mieszkańców,
- w 15 punktach na terenach wiejskich.

W 2017 r. pomiary pól elektromagnetycznych przeprowadzono na terenie miasta Płońsk. Na terenie gminy Płońsk w 2017 r. takich pomiarów nie przeprowadzono.

TABELA NR 22 Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w województwie mazowieckim w 2017 i 2014 r.

Lokalizacja			Data pomiaru	Natężenie składowej elektrycznej pola w [V/m]	Data pomiaru	Natężenie składowej elektrycznej pola w [V/m]
Miejscowość	Współrzędne geograficzne w stopniach			(0,1÷3000) [MHz]		(0,1÷3000) [MHz]
	E	N	Miasta poniżej 50 tys. mieszkańców			
Miasto Płońsk ul. Wolności 7	20,371	52,623	25.05.2014	0.4	02.10.2017	0,37

Źródło: Monitoring pól elektromagnetycznych w 2017 rok, WIOŚ w Warszawie

Analiza wyników pomiarów wykazała, że występujące w środowisku poziomy pól elektromagnetycznych są mniejsze od poziomów dopuszczalnych (dopuszczalny poziom w zależności od częstotliwości zawiera się w przedziale od 7 V/m do 20 V/m).

5.10.2 Efekty realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym

W Programie Ochrony Środowiska dla gminy Płońsk na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 celami z zakresu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym były:

- Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym:
 - ochrona przed polami elektromagnetycznymi:
 - ✓ uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego zasad ograniczenia w użytkowaniu terenów położonych w zasięgu ewentualnego ponadnormatywnego promieniowania elektromagnetycznego,
 - ✓ prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji).

Ze względu na brak prowadzonych pomiarów na terenie gminy Płońsk nie można jednoznacznie stwierdzić jaki wpływ miały zrealizowane zadania z zakresu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym na jakość środowiska na analizowanych obszarze.

5.10.3 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów natężenia pola elektromagnetycznego • punkty monitoringowe pól elektromagnetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • duża ilość stacji bazowych telefonii komórkowych • lokalizacja linii napowietrznych najwyższych i wysokich napięć
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • w ciągu kilku lat nie zauważono wzrostu zagrożenia od pól elektromagnetycznych • kontrola lokalizacji nowych źródeł PEM 	<ul style="list-style-type: none"> • coraz większa liczba nadajników telefonii komórkowych • niska świadomość społeczna o zagrożeniu promieniowania elektromagnetycznego • rozbudowa sieci elektrycznej NN

6 CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

6.1 Cele i priorytety ekologiczne

Cel nadrzędny

Mając na uwadze, że głównym założeniem programów ochrony środowiska jest potrzeba poprawy jakości życia człowieka, za cel nadrzędny dokumentu przyjęto:

„Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego gminy (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) oraz harmonizacja rozwoju gospodarczego i społecznego z ochroną walorów środowiskowych”.

Powyższa misja realizowana będzie poprzez kierunki działań i działania zawarte w *Programie Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022- 2025 roku.*

6.2 Cele i zadania do realizacji w ramach programu ochrony środowiska dla gminy Płońsk

TABELA NR 23 Strategia polityki ochrony środowiska gminy Płońsk – cele, kierunki oraz zadania.

Lp.	Nazwa zadania	Planowany termin realizacji zadania/prognozowane koszty [tys. zł]				Jednostki i podmioty realizujące	Koszty realizacji [tys. zł]	Źródła finansowania	Ryzyka
		2018	2019	2020	2021				
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA									
CEL: POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA									
<i>Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z systemów grzewczych</i>									
1.	Zmniejszenie niskiej emisji zanieczyszczeń z indywidualnych palenisk domowych i lokalnych kotłowni			200,00		Gmina Płońsk, właściciele i zarządcy nieruchomości, przedsiębiorcy	200,00	WFOŚiGW, środki własne	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania
2.	Wymiana i zakup nowych urządzeń i instalacji o niższych wskaźnikach emisji zanieczyszczeń	50,00		-		Gmina Płońsk, właściciele i zarządcy nieruchomości, przedsiębiorcy, spółdzielnie	50,00	Budżet gminy	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania
3.	Termomodernizacja istniejących budynków, stosowanie energooszczędnych materiałów i technologii przy budowie nowych obiektów			b.d.		Gmina Płońsk, właściciele i zarządcy nieruchomości, przedsiębiorcy	b.d.	Budżet gminy, fundusze unijne	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania
4.	Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń (np. wymiana źródeł ciepła, termomodernizacja			Zadanie ciągłe		Gmina Płońsk, placówki edukacyjne	Zadanie ciągłe	Budżet gminy	Brak środków na realizację zadania

budynków)		Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej							
5.	Poprawa standardów infrastruktury drogowej (modernizacja, przebudowa, rozbudowa i budowa dróg, ścieżek rowerowych, chodników)	Zadanie ciągłe	Gmina Płońsk	b.d.	Budżet gminy i fundusze zewnętrzne	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania			
<i>Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji przemysłowej</i>									
6.	Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych	Zadanie ciągłe	Przedsiębiorcy	Zadanie ciągłe	Przedsiębiorcy	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania			
<i>Kierunek interwencji: Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii</i>									
7.	Pozyskiwanie energii do celów technologicznych i komunalnych ze źródeł o niskiej emisji zanieczyszczeń oraz odnawialnych	2 000,00	Właściciele instalacji, Gmina Płońsk	2 000,00	WFOŚiGW, fundusze unijne, budżet gminy, środki własne właścicieli budynków	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania			
<i>Kierunek interwencji: Wzrost udziału ekologicznych środków transportu</i>									
8.	Budowa ścieżek rowerowych	50,00	-	-	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania			
9.	Promowanie ekologicznych źródeł transportu (rowerowy, zbiorowy)	Zadanie ciągłe	Gmina Płońsk, organizacje	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, WFOŚiGW	Brak środków na realizację zadania			
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROZENIE HAŁASEM									
CEL: ZMNIEJSZENIE UCIAŻLIWOCI HAŁASU DLA MIESZKAŃCÓW GMINY									
<i>Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego</i>									
10.	Promowanie ekologicznych źródeł transportu (rowerowy, zbiorowy)	Zadanie ciągłe	Gmina Płońsk, organizacje	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne	Brak środków na realizację zadania			
<i>Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie powstawaniu hałasu instalacyjnego</i>									

11.	Wprowadzanie do mppz zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożenia hałasem i egzekwowanie tych zapisów	b.d.	Gmina Płońsk, organizacje	b.d.	Budżet gminy	Brak zasobów ludzkich do przeprowadzenia działań
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE						
CEL: OGRANICZENIE ODDZIAŁYWANIA PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH NA CZŁOWIEKA I ŚRODOWISKO						
<i>Kierunek interwencji: Stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektroenergetycznych oraz minimalizacja ich oddziaływania na zdrowie człowieka i środowisko</i>						
12.	Prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Zadanie ciągłe	Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	WIOŚ	Brak zasobów ludzkich do przeprowadzenia działań
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI						
CEL: OCHRONA PRZED POWODZIĄ I SUSZĄ						
<i>Kierunek interwencji: Minimalizacja zagrożenia klęskami powodzi i suszy</i>						
13.	Kształtowanie pasów roślinności wzdłuż brzegów cieków wodnych płynących przez obszary intensywniej produkcji rolniczej	13,00	Gmina Płońsk	13,00	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania
14.	Wprowadzanie do mppz ograniczeń wynikających z występowania na terenie gminy Płońsk terenów zalewowych	b.d.	Gmina Płońsk	b.d.	Budżet gminy	Brak zagrożeń
15.	Współpraca z ościennymi gminami w celu ustalenia wspólnej polityki ochrony wód powierzchniowych	Zadanie ciągłe	Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy	Brak chęci do współpracy gmin ościennych, brak wystarczających środków finansowych
CEL: DAŻENIE DO OSIĄGNIĘCIA DOBREGO STANU WÓD						
<i>Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze ścieków komunalnych i przemysłowych</i>						
16.	Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych ze źródeł obszarowych (zwłaszcza z terenów rolniczych)	100,00	Gmina Płońsk	100,00	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania
17.	Przeprowadzenie kontroli stanu technicznego zbiorników gnilnych oraz ich	Zadanie ciągłe	Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy	Brak zasobów ludzkich do przeprowadzenia działań, brak środków

	likwidacja na terenach skanalizowanych						finansowych
18.	Popularyzacja i wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach zabudowy rozproszonej	Zadanie ciągłe	Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy	Brak zagrożeń	
19.	Prowadzenie rejestru i kontroli zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz ich likwidacja na terenie skanalizowanym	Zadanie ciągłe	Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy	Brak zasobów ludzkich do przeprowadzenia działań, brak środków finansowych	
<i>Kierunek interwencji: Utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych</i>							
20.	Budowa małych zbiorników retencyjnych	b.d.	Gmina Płońsk	b.d.		Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania	
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA <i>CEL: OPTYMALIZACJA ZUŻYCIA WODY</i>							
<i>Kierunek interwencji: Ograniczenie wykorzystywania zasobów wód podziemnych i powierzchniowych</i>							
21.	Ograniczenie wykorzystywania zasobów wód podziemnych i powierzchniowych	25,00	Gmina Płońsk	25,00	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania	
<i>Kierunek interwencji: Poprawa skuteczności zaopatrzenia w wodę</i>							
22.	Budowa i modernizacja systemów wodociagowych (ujęcia i sieci)	b.d.	Gmina Płońsk	b.d.	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania	
CEL: - RACJONALNA GOSPODARKA ŚCIEKOWA							
<i>Kierunek interwencji: Stworzenie kompleksowego systemu gospodarki ściekami socjalno - bytowymi</i>							
23.	Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji na terenie gminy	50,00	Gmina Płońsk	50,00	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania	
24.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie	15,00	Gmina Płońsk	15,00	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania	

gminy										fundusze unijne	na realizację zadania
25.	Modernizacja istniejących oczyszczalni ścieków w celu poprawy parametrów oczyszczania ścieków	15,00	15,00	15,00	45,00	Gmina Płońsk	105,00	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania		
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE											
CEL: RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI KOPALIN ZE ŹŁÓŻ											
<i>Kierunek interwencji: Nadzór nad zasobami kopalin</i>											
26.	Inwentaryzacja miejsc nielegalnego wydobycia kopalin	Zadanie ciągłe				Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne	Brak zasobów ludzkich do przeprowadzenia działań, brak środków finansowych		
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY											
CEL: OCHRONA GLEB I ZAPEWNIENIE WŁAŚCIWEGO SPOSOBU UŻYTKOWANIA POWIERZCHNI ZIEMI											
<i>Kierunek interwencji: Ochrona gleb użytkowanych rolniczo</i>											
27.	Promocja rolnictwa ekologicznego	Zadanie ciągłe				Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, ODR	Brak zasobów ludzkich do przeprowadzenia działań, brak środków finansowych		
<i>Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji powierzchni ziemi</i>											
28.	Ochrona gleb przed niewłaściwą agrotechniką i nadmierną intensyfikacją produkcji rolnej oraz nadmiernym stosowaniem środków ochrony roślin i nawozów	Zadanie ciągłe				Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne	Brak środków finansowych		
29.	Rewitalizacja terenów poeksploatacyjnych i zdegradowanych	Zadanie ciągłe				Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne	Brak zasobów ludzkich do przeprowadzenia działań, brak środków finansowych		
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW											
CEL: RACJONALNA GOSPODARKA ODPADAMI											
<i>Kierunek interwencji: Uporządkowanie systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy</i>											
30.	Zakup pojemników do zbiórki selektywnej surowców wtórnych „u	160,00	160,00	160,00	480,00	Gmina Płońsk	1 120,00	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze	Brak środków finansowych		

	przynośy oraz promocja tych walorów												
37.	Wsparanie działań mających na celu odtwarzanie buforowych stref roślinnych wzdłuż cieków wodnych	Zadanie ciągłe				Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne		Brak zasobów ludzkich do przeprowadzenia działań, brak środków finansowych			
38.	Objęcie ochroną prawną nowych obszarów cennych przyrodniczo i pomników przyrody	Zadanie ciągłe				Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy		Brak zasobów ludzkich do przeprowadzenia działań, brak środków finansowych			
<i>Kierunek interwencji: Ochrona i utrzymanie zieleni na terenach zurbanizowanych</i>													
39.	Tworzenie nowych i utrzymanie istniejących obszarów zieleni urządzonej na terenach gminy	Zadanie ciągłe				Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy		Brak środków finansowych			
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI													
CEL: ZAPOBIEGANIE RYZYKU WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII PRZEMYSŁOWYCH ORAZ MINIMALIZACJA ICH SKUTKÓW													
<i>Kierunek interwencji: Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zdarzeń mogących powodować poważną awarię oraz ograniczenie jej skutków dla ludzi i środowiska</i>													
40.	Współpraca powiatu z gminami i jednostkami bezpieczeństwa w ramach gminnych planów zarządzania kryzysowego	Zadanie ciągłe				Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżety gmin		Brak zasobów ludzkich, brak chęci współpracy gmin ościennych			
41.	Kontrola w zakresie poważnych awarii i poważnych awarii przemysłowych w zakładach o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii	Zadanie ciągłe				Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy		Brak zasobów ludzkich do przeprowadzenia działań, brak środków finansowych			
42.	Utrzymywanie w gotowości sprawnego systemu zapobiegawczo – interwencyjno – ratunkowego na wypadek wystąpienia poważnej awarii lub klęski żywiołowej	Zadanie ciągłe				Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy		Brak zasobów ludzkich do przeprowadzenia działań, brak środków finansowych			

43.	Poprawa stanu bezpieczeństwa ekologicznego - ochrona przeciwpowodziowa	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	15,00	Gmina Płońsk	35,00	Budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze unijne	Brak środków finansowych	
44.	Uwzględnianie lokalizacji ZDR oraz ZZR w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Zadanie ciągłe							Gmina Płońsk	Zadanie ciągłe	Budżet gminy	Brak zasobów ludzkich do przeprowadzenia działań, brak środków finansowych

7 SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Realizacja *Programu* odbywać się będzie poprzez wykorzystanie przez władze samorządowe instrumentów prawnych, ekonomicznych – finansowych i społecznych. Ważnym czynnikiem realizacyjnym jest również przynależność Polski do Wspólnoty Europejskiej. Koordynatorem i głównym wykonawcą *Programu* będzie organ wykonawczy gminy – Wójt.

7.1 Uwarunkowania prawne

W celu realizacji polityki ekologicznej państwa na poziomie regionalnym Wójt w art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska został zobligowany do sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 14 ww. ustawy *Program* określa w szczególności:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne (w tym: poziomy celów długoterminowych),
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno – ekonomiczne i środki finansowe.

Projekt dokumentu podlega zaopiniowaniu przez organ wykonawczy gminy, a następnie uchwaleniu przez Radę Gminy. Z wykonania programu Wójt sporządza co 2 lata raport, który przedstawia Radzie Gminy.

Realizacja *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Płońsk na lata 2018 – 2021, z perspektywą na lata 2022 – 2025* odbywać się będzie zgodnie z przepisami prawa polskiego i unijnego, w szczególności przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju.

7.2 Uwarunkowania ekonomiczne

Szczególne znaczenie ma ekonomiczny aspekt realizacji *Programu*. Bez zabezpieczenia odpowiednich środków finansowych oraz źródeł finansowania nie możliwa jest realizacja *Programu*.... Analizując wydatki z budżetu gminy, zauważyć można, że zadania z zakresu ochrony środowiska są bardzo kosztowne. Gmina musi korzystać ze źródeł zewnętrznego finansowania.

Konieczne jest zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych na realizację priorytetów i celów niniejszego dokumentu. Główne źródła „dochodu” wspomagające realizację dokumentu, na wszystkich szczeblach administracji samorządowej w województwie mazowieckim, to:

➤ instytucjonalne:

- budżety własne jednostek samorządu terytorialnego,
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- fundusze pomocowe Unii Europejskiej
- budżet Państwa
- banki

➤ przedmiotowe:

- administracyjne kary pieniężne wymierzone za niedopełnianie standardów określonych decyzjami administracyjnymi,
- grzywny,
- opłaty koncesyjne, za eksploatację kopalni,
- opłaty za korzystanie ze środowiska, realizowane zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”,
- kary i opłaty za brak pozwoleń w zakresie ochrony środowiska,
- środki mieszkańców i przedsiębiorców
- dotacje, spadki i darowizny.

Środki własne samorządu terytorialnego

Na realizację części zadań jednostki samorządu terytorialnego będą musiały przeznaczyć własne środki, które pochodzą z bieżących środków, takich jak np. podatki i opłaty lokalne, udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa. Do uzyskania niektórych dotacji konieczne jest zainwestowanie w przedsięwzięcie własnych środków na wymaganym poziomie.

Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Zasady funkcjonowania narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej określa Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z póź. zm.).

Zasadniczym celem **Narodowego Funduszu** jest wspieranie finansowe przedsięwzięć podejmowanych dla poprawy jakości środowiska w Polsce. Główne kierunki jego działalności określa Polityka Ekologiczna Państwa, natomiast co roku aktualizowane są cele szczegółowe, w tym zwłaszcza zasady udzielania pomocy finansowej oraz lista przedsięwzięć priorytetowych www.nfosigw.gov.pl. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, w tym ochrony środowiska przed odpadami, zakłada się dofinansowanie zadań inwestycyjnych zgodnych z niżej wymienionymi programami priorytetowymi.:

- likwidacja uciążliwości starych składowisk odpadów niebezpiecznych,
- unieszkodliwianie odpadów powstających w związku z transportem samochodowym oraz zbiórka i wykorzystanie olejów przepracowanych,
- przeciwdziałanie powstawaniu i unieszkodliwianie odpadów przemysłowych i odpadów niebezpiecznych,
- realizacja międzygminnych i regionalnych programów zagospodarowania odpadów komunalnych (w tym budowa zakładów przetwórstwa odpadów oraz wspomaganie systemów zagospodarowania osadów ściekowych).

Rolą **wojewódzkiego funduszu** jest wspieranie finansowe przedsięwzięć proekologicznych o zasięgu regionalnym, a podstawowym źródłem ich przychodów są wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych. W każdym województwie WFOŚiGW przygotowują na wzór NFOSiGW listy zdań priorytetowych, które mogą być finansowane z ich środków oraz zasady i kryteria, które będą obowiązywać przy wyborze zadań do realizacji.

Fundusze oprócz udzielania pożyczek i przyznawania dotacji, zgodnie z art. 411 ust. 1 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska, mogą także:

- ✓ udzielać dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek,
- ✓ wносить udziały spółek działających w kraju,
- ✓ nabywać obligacje, akcje i udziały spółek działających w kraju.

Programy Operacyjne na lata 2014 – 2020

Programy Operacyjne stanowią podstawowe narzędzia do osiągnięcia założonych w *Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia na lata 2014 – 2020* celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Jednym z najważniejszych źródeł finansowania przedsięwzięć w ochronę środowiska w Polsce, w nowym okresie programowym na lata 2014-2020 jest *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ)*. Głównym celem *Programu* jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.

Program wskazuje krajowe cele w obszarze rozwoju zrównoważonego przy zachowaniu spójności i równowagi pomiędzy działaniami inwestycyjnymi w zakresie niezbędnej infrastruktury oraz wsparcia skierowanego do wybranych obszarów gospodarki. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 został zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją z dnia 16 grudnia 2014 r.

W zakresie ochrony środowiska przewidziano dofinansowanie dla dużych inwestycji komunalnych, inwestycji ekologicznych w przedsiębiorstwach, projektów ochrony przyrody i bezpieczeństwa ekologicznego, a także edukacji ekologicznej. Wsparcie z *Programu* otrzymają zarówno samorządy i przedsiębiorcy, jak również m.in. organizacje pozarządowe, parki narodowe i Lasy Państwowe.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020

W ramach RPO WM 2014-2020 możliwe będzie uzyskanie dofinansowania tzw. projektów twardych wspieranych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz tzw. projektów miękkich, przeznaczonych na inwestycje w zasoby ludzkie, wspieranych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Dotychczas projekty miękkie nie wchodziły w skład RPO WM i dofinansowywane były z Programu

Operacyjnego Kapitał Ludzki. Udział EFS w mazowieckim programie operacyjnym wynosi obecnie 26%.

Na rynek i rozwój przedsiębiorczości przeznaczone zostanie aż 23% budżetu programu, czyli 491,5 mln euro. Zdecydowany nacisk położony zostanie na urynkowanie prac badawczo- rozwojowych (B+R), większe zaangażowanie przedsiębiorstw w działania B+R i zastosowanie innowacyjnych rozwiązań w firmach.

RPO WM 2014-2020 stanowi narzędzie realizacji polityki rozwoju prowadzonej przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. Jego głównym celem jest inteligentny, zrównoważony rozwój zwiększający spójność społeczną i terytorialną przy wykorzystaniu potencjału mazowieckiego rynku pracy. Cele RPO WM 2014-2020 wpisujące się w Program są następujące:

OŚ PRIORYTETOWA IV Przejście na gospodarkę niskoemisyjną

CT 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.

- Priorytet inwestycyjny: 4a Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
 - Cel szczegółowy: Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnej produkcji energii.
- Priorytet inwestycyjny: 4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym,
 - Cel szczegółowy: Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym.
- Priorytet inwestycyjny 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu,
 - Cel szczegółowy: Lepsza jakość powietrza.

OŚ PRIORYTETOWA V Gospodarka przyjazna środowisku

CT 5 Promowanie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem.

- Priorytet inwestycyjny 5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń, przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami,
 - Cel szczegółowy Efektywniejsze zapobieganie katastrofom naturalnym, w tym powodziom i minimalizowanie ich skutków.

CT 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami.

- Priorytet inwestycyjny 6a Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie,

- Cel szczegółowy Zwiększony udział odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów na Mazowszu.

- Priorytet inwestycyjny 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego,

- Cel szczegółowy Zwiększona dostępność oraz rozwój zasobów kulturowych regionu. o Priorytet inwestycyjny 6d Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.
- Cel szczegółowy Wzmocniona ochrona bioróżnorodności w regionie. OŚ PRIORYTETOWA VII Rozwój regionalnego systemu transportowego

CT 7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej

- Priorytet Inwestycyjny 7d Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszaniu hałasu,

- Cel szczegółowy Zwiększenie udziału transportu szynowego w przewozie osób oraz poprawa jakości świadczonych usług w regionalnym transporcie kolejowym.

Program Life

Program LIFE to jedyny instrument finansowy Unii Europejskiej poświęcony wyłącznie współfinansowaniu projektów z dziedziny ochrony środowiska i klimatu. Jego głównym celem jest wspieranie procesu wdrażania wspólnotowego prawa ochrony środowiska, realizacja unijnej polityki w tym zakresie, a także identyfikacja i promocja nowych rozwiązań dla problemów dotyczących środowiska w tym przyrody.

W ciągu ponad 20 lat funkcjonowania programu dofinansowanie z Komisji Europejskiej uzyskało blisko 4 180 projektów z całej Europy, w tym 69 z Polski. Obecny Program LIFE-program działań na rzecz środowiska i klimatu, obejmujący perspektywę finansową 2014-2020, jest kontynuacją instrumentu finansowego LIFE+ funkcjonującego w latach 2007-2013.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej od 2008 roku pełni rolę Krajowego Punktu Kontaktowego LIFE oraz wspiera polskich Wnioskodawców proponując nowatorski i jedyny w Europie program dodatkowego współfinansowania

projektów. Dzięki takiemu rozwiązaniu w Polsce realizowane są obecnie 64 projekty LIFE o budżecie blisko 620 mln PLN i wsparciu NFOŚiGW 260 mln PLN.

Komercyjne kredyty bankowe

Komercyjne kredyty bankowe ze względu na duże koszty finansowe związane z oprocentowaniem, nie powinny być brane pod uwagę jako podstawowe źródła finansowania inwestycji, lecz jako uzupełnienie środków z pożyczek preferencyjnych.

Samorządy są obecnie postrzegane przez banki jako interesujący i wiarygodni klienci, stąd dostęp do kredytów jest coraz łatwiejszy. Niedostępność środków w odpowiedniej ilości zmusi samorządy do wyboru i realizacji zadań najpilniejszych.

Kredyty udzielane na preferencyjnych warunkach

Preferencyjne kredyty na inwestycje proekologiczne, udzielane są przez banki bez możliwości umorzeń. Kredytobiorca musi posiadać przynajmniej 50% własnych środków na sfinansowanie zadania.

7.3 Planowanie przestrzenne

Planowanie przestrzenne zapewnia warunki równowagi przyrodniczej w procesie organizacji przestrzeni dla potrzeb społeczności i prognozowania rozwoju gospodarczego. Kierunek ten jest zgodny z zasadniczymi celami polityki Unii Europejskiej zawartymi między innymi w dokumencie Europejskiej Perspektywy Rozwoju Przestrzennego. Krajowe przepisy dotyczące konieczności przedstawiania zagadnień dotyczących ochrony środowiska w planie zagospodarowania przestrzennego zawarte są w Ustawie z dnia 27.03.2003r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018, poz. 1945)*, a także w ustawach ustanawiających samorządy poszczególnych szczebli i określających ich kompetencje, w tym zakresie gospodarki przestrzennej tj. w ustawie o samorządzie gminnym – Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018, poz. 799 z późn. zm.)*.

7.4 Uwarunkowania społeczne

Główne uwarunkowania społeczne *Programu* to dostęp do informacji i sprawiedliwość rozstrzygnięć spraw z zakresu środowiska. Prawo do informacji i udziału obywateli jest zasadą konstytucyjną, zapewnioną w art. 74 Konstytucji RP. Polska podpisała także i jako jeden z pierwszych krajów ratyfikowała Konwencję o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, tzw. Konwencję z Aarhus². Nakazuje ona zagwarantowanie udziału społeczeństwa w przygotowaniu planów i programów mających znaczenie dla środowiska i określa podstawowe obowiązki

² Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz.U. Nr 78, poz. 706)

organów państwowych w zakresie zapewnienia udziału społecznego w postępowaniach dotyczących środowiska. Są to w szczególności:

- ustalenia zakresu podmiotowego konsultacji,
- ustalenia rozsądnych norm czasowych na poszczególne etapy konsultacji,
- przeprowadzenie konsultacji odpowiednio wcześniej w toku procedury decyzyjnej, gdy wszystkie warianty są jeszcze możliwe, a udział społeczeństwa może być skuteczny,
- należyte uwzględnienie konsultacji społecznych przy wydawaniu decyzji.

Jednakże organy państwowe same podejmują decyzję co do szczegółowych sposobów powiadamiania społeczeństwa, metod zbierania uwag i wniosków oraz terminu i czasu trwania konsultacji społecznych.

Zgodnie z założeniami realizacyjnymi *Programu* gmina została zobligowana do uchwalenia w 2017 roku programu ochrony środowiska. Dokument ten musi być opracowany z udziałem szerokich konsultacji społecznych, przy uwzględnieniu głosów środowiska naukowego, gospodarczego, pracowniczego, kulturalnego i pozarządowego. Założenia do programu i projekt dokumentu powinny być przedstawione w Biuletynie Informacji Publicznej.

7.5 Uwarunkowania związane z integracją europejską

Ważnym czynnikiem realizacyjnym jest również akcesja Polski do Wspólnoty Europejskiej. Zgodnie z Układem Europejskim 16 grudnia 1991r. zobowiązała się do stopniowego dostosowania prawa polskiego do dokumentów obowiązujących we Wspólnocie Europejskiej, w tym również, a może nawet w szczególności, do prawa dotyczącego wykorzystania i ochrony środowiska. Stopniowo dostosowywane są regulacje w zakresie:

- ochrony przyrody,
- gospodarki odpadami,
- jakości wód,
- ograniczenia zanieczyszczeń przemysłowych i oceny ryzyka,
- zanieczyszczenia powietrza,
- hałasu z maszyn i urządzeń,
- substancji chemicznych i organizmów zmodyfikowanych genetycznie,
- bezpieczeństwa jądrowego i ochrony przed promieniowaniem.

Negocjacje przedakcesyjne w obszarze środowiska oficjalnie zamknięto 25 listopada 2002r. Komisja Europejska przyjęła wnioski o okresy przejściowe w odniesieniu do 9 aktów prawnych. Ustalenia stały się wiążące w dniu podpisania Traktatu Akcesyjnego 16 kwietnia 2003r. Ze względu na szeroki charakter regulacji prawnych, zgodnych z prawem wspólnotowym, administracja samorządowa musi podjąć różnorodne działania mające na wdrażania nowych przepisów. Na szczególną uwagę zasługują następujące aspekty:

- udział społeczny i udzielanie informacji o stanie środowiska i jego ochronie,
- zmiany dotyczące gospodarki wodno-ściekowej,

- rozwiązywanie problemów ochrony przyrody,
- gospodarka odpadami.

Aspekty te zostały uwzględnione w *Programie*. Wdrażanie unijnych wymagań w zakresie ochrony środowiska, wiążące się ze znaczącymi kosztami wspomagane współfinansowany będzie ze środków Polityk Wspólnotowych i Funduszy Strukturalnych. Podstawowe korzyści, jakie odniesie Polska we wdrażaniu unijnych wymagań prawnych to poprawa międzynarodowego wizerunku Polski, ważna zwłaszcza dla samorządów. Przełoży się to na zainteresowanie inwestorów naszymi terenami, poprawę infrastruktury wodno-ściekowej, zapewnienie usług w zakresie gospodarowania odpadami, poprawę jakości powietrza. Wykorzystanie środków unijnych przyniesie poprawę sytuacji ekonomicznej mieszkańców, wyrażająca się zmniejszeniem kosztów uzdatniania wody i wymiany infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej, zmniejszeniem kosztów produkcji w rolnictwie, uzyskaniem wyższych plonów o lepszej jakości, zwiększeniem atrakcyjności turystycznej terenów, nowymi miejscami pracy.

7.6 Organizacja zarządzania środowiskiem

Zarządzanie środowiskiem odbywa się na kilku szczeblach. W gminie zarządzanie dotyczy działań własnych (podejmowanych przez Gminę) oraz jednostek organizacyjnych, obejmujących działania podejmowane przez podmioty gospodarcze korzystające ze środowiska. Ponadto samorząd województwa również w ramach swoich obowiązków i kompetencji realizuje zadania związane z zarządzaniem środowiskiem w gminie.

Podmioty gospodarcze korzystające ze środowiska kierują się głównie efektami ekonomicznymi i zasadami konkurencji rynkowej, a od niedawna liczą się także z głosami opinii społecznej. Na tym szczeblu zarządzanie środowiskiem odbywa się przez:

- dotrzymywanie wymagań stawianych przez przepisy prawa,
- porządkowanie technologii i reżimów obsługi urządzeń,
- modernizację technologii,
- eliminowanie technologii uciążliwych dla środowiska,
- instalowanie urządzeń ochrony środowiska,
- stałą kontrolę emisji zanieczyszczeń.

Instytucje działające w ramach administracji odpowiedzialnych za wykonywanie i egzekwowanie prawa mają głównie na celu zapobieganie zanieczyszczeniu środowiska przez:

- racjonalne planowanie przestrzenne,
- kontrolowanie gospodarczego korzystania ze środowiska,
- porządkowanie działalności związanej z gospodarczym korzystaniem ze środowiska.

Podstawowymi organami wykonawczymi w dziedzinie ochrony środowiska są marszałek, starosta i prezydent/burmistrz/wójt. Obowiązkiem organów wszystkich szczebli jest wzajemne informowanie się i uzgadnianie.

Przepisy przewidują tworzenie na wszystkich szczeblach administracji rozbudowanego systemu dokumentów planistycznych wytyczających generalne kierunki polityki rozwoju w kontekście ochrony środowiska i zagospodarowania przestrzennego.

Województwa, powiaty i gminy sporządzają programy ochrony środowiska w celu realizacji polityki ekologicznej państwa. Dokumenty dotyczące zagospodarowania przestrzennego sporządza się na wszystkich szczeblach, ale nie wszystkie mają jednakową moc prawną i rolę w całym systemie. Z punktu widzenia prawnego najmocniejszą pozycję w omawianej strukturze ma gmina, gdyż tylko miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, uchwalane przez gminy, mają rangę obowiązującego powszechnie przepisu prawa. Wszelkie programy, plany i strategie formułowane na różnych szczeblach mają tylko wtedy szansę realizacji, jeśli znajdą odzwierciedlenie w konkretnym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Samorząd Gminny określa również strategię rozwoju Gminy, na którą składa się m.in. racjonalne korzystanie z zasobów przyrody oraz kształtowanie środowiska naturalnego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Ustawowy jest również obowiązek uchwalenia Gminnego programu ochrony środowiska.

7.7 Zarządzanie Programem Ochrony Środowiska

Wyróżnia się następujące grupy podmiotów uczestniczących w Programie:

- Podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu programem
- Podmioty realizujące zadania programu, w tym instytucje finansujące
- Podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty programu
- Społeczność Gminy jako główny podmiot odbierający wyniki działań programu

Główna odpowiedzialność za realizację Programu spoczywa na Wójcie Gminy, który składa Radzie Gminy raporty z wykonania Programu. Wójt winien współdziałać z organami administracji rządowej, samorządowej szczebla wojewódzkiego oraz powiatowego, które dysponują instrumentarium wynikającym z ich kompetencji. Marszałek (oraz podległe mu służby zespolone) dysponuje instrumentarium prawnym umożliwiającym reglamentowanie korzystania ze środowiska. Natomiast w dyspozycji Marszałka znajdują się instrumenty finansowe na realizację zadań programu.

Ponadto Wójt winien współdziałać z instytucjami administracji specjalnej, w dyspozycji których znajdują się instrumenty kontroli i monitoringu. Instytucje te kontrolują respektowanie prawa, prowadzą monitoring stanu środowiska (WIOŚ), prowadzą monitoring wód (RZGW).

Odbiorcą Programu są mieszkańcy Gminy, którzy subiektywnie oceniają efekty wdrożonych przedsięwzięć. Ocenę taką można uzyskać poprzez wprowadzenie odpowiednich mierników świadomości społecznej.

7.8 Monitoring wdrażania Programu

Wdrażanie *Programu* będzie podlegało regularnej ocenie w zakresie:

- określenia stopnia wykonania przedsięwzięć/działań,
- określenia stopnia realizacji przyjętych celów,
- oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizy przyczyn tych rozbieżności.

Wójt będzie oceniał co dwa lata stopień wdrożenia Programu, natomiast na bieżąco będzie kontrolowany postęp w zakresie wykonania przedsięwzięć zdefiniowanych w programie.

Pod koniec 2020 roku nastąpi ocena realizacji przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w latach 2017 – 2020. Wyniki oceny będą stanowiły wkład dla nowej listy przedsięwzięć, obejmujących okres 2021 – 2024. Ten cykl będzie się powtarzał co dwa lata, co zapewni ciągły nadzór nad wykonaniem Programu.

W cyklach czteroletnich będzie oceniany stopień realizacji celów ekologicznych (określonych w tym dokumencie dla okresu do 2020 roku). Ocena ta będzie bazą do ewentualnej korekty celów i strategii ich realizacji. Taka procedura pozwoli na spełnienie wymagań zapisanych w ustawie "Prawo ochrony środowiska", a dotyczących okresu na jaki jest przyjmowany program ochrony środowiska i systemu raportowania o stanie realizacji programu ochrony środowiska.

Zatem głównymi elementami monitoringu wdrażania Programu będą:

- ocena postępów we wdrażaniu programu ochrony środowiska, w tym przygotowanie raportu (co dwa lata),
- aktualizacja listy przedsięwzięć (co dwa lata),
- aktualizacja polityki ochrony środowiska, tj. celów ekologicznych i kierunków działań (co cztery lata).

7.8.1 Wskaźniki monitorowania efektywności Programu

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem wdrażania polityki ochrony środowiska w gminie. Oznacza to konieczność monitorowania zmian zachodzących w gminie poprzez regularne ocenianie stopnia jego realizacji w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań, przyjętych celów, a także ustalania rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem.

Ostatnim elementem tej analizy jest ustalenie przyczyn ujawnionych rozbieżności. Cykliczność oceny zakłada okres dwóch lat. Niezależnie od tego, monitorowanie Programu odbywać się będzie poprzez roczną ocenę wykonania założonego

na wskazane działania budżetu. Należy przyjąć, że aktualizacja polityki długookresowej odbywać się będzie co cztery lata.

Dla prawidłowej oceny realizacji Programu należy przyjąć uporządkowany system mierników jego efektywności. Mierniki te dzielą się na trzy zasadnicze grupy:

- mierniki ekonomiczne,
- ekologiczne,
- społeczne (świadomości społecznej).

Mierniki ekonomiczne związane są z procesem finansowania inwestycji ochrony środowiska przy założeniu, że punktem odniesienia są określone efekty ekologiczne. Należą do nich łączny i jednostkowy koszt uzyskania efektu ekologicznego oraz koszty uzyskania efektu w okresie eksploatacji, a także trwałość efektu w określonym czasie.

W grupie mierników ekologicznych znajdują się mierniki określające stan środowiska, stopień zmian w nim zachodzących oraz mierniki określające skutki zdrowotne dla populacji.

Miernikami będą:

- jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
- długość sieci kanalizacyjnej,
- ilość odpadów komunalnych na 1 mieszkańca na rok,
- powierzchnia terenów objętych ochroną prawną,
- poziom stężeń zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym,
- nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska.

Mierniki społeczne to:

- udział społeczeństwa w działaniach związanych z ochroną środowiska,
- stopień uspołecznienia procesów decyzyjnych (ilość i rodzaje interwencji społecznej),
- ilość i zróżnicowanie sposobów informacji i edukacji środowiskowej (akcje, kampanie, udział mediów lokalnych, zaangażowanie różnych grup/społeczności),
- ilość działań prawnych (procesów) odszkodowawczych związanych ze zniszczeniami środowiska.

Decyzja o przyjęciu liczby i rodzajach wskaźników jest decyzją ustalającą określony system oceny przyjętej polityki ochrony środowiska w gminie. Oprócz ich doboru konieczne jest ustalenie sposobu ich agregacji, a następnie interpretacji.

Dla prawidłowej realizacji monitoringu wykonalności celów, priorytetów i zadań Programu niezbędna jest okresowa weryfikacja stanu komponentów środowiska oraz stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań. Przewiduje się przedstawianie ww. weryfikacji w sposób zorganizowany – w ustalonej formie pisemnej lub elektronicznej (sprawozdawczość okresowa).

W **TABELI NR 24** zaproponowano istotne wskaźniki, przyjmując że lista ta nie jest wyczerpująca i będzie sukcesywnie modyfikowana.

TABELA NR 24 Wskaźniki monitorowania programu.

Lp.	Wskaźnik	Stan wyjściowy	Stan docelowy
A. Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko			
1.	Jakość wód powierzchniowych; udział wód pozaklasowych (wg oceny ogólnej)	II, III klasa	I klasa
2.	Jakość wód podziemnych; udział wód o bardzo dobrej i dobrej jakości (klasa Ia i Ib)	II klasa	I klasa
3.	% wskaźnik zwodociągowania	98,3 %	100 %
4.	% wskaźnik skanalizowania Gminy	11,3 %	20,0 %
5.	% wskaźnik ludności korzystającej z gazu	7,7 %	9,5 %
6.	Ilość mieszkańców korzystających z sieci gazowej (szt.)	603	805
7.	Ilość zebranych odpadów komunalnych/1 mieszkańca w roku	172,6 kg/M/rok	172,6 kg/M/rok
8.	Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła	25,88 %	100,00 %
9.	Jakość powietrza atmosferycznego	A, D2	A, A
10.	Wskaźnik lesistości (%).	6,8 %	8,0 %
B. Wskaźniki ekonomiczne			
11.	Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska (zł)*	1 329 937,47	1 900,00

stan wyjściowy do wymienionych w tabeli wskaźników przyjęto z danych za 2016r.,
Źródło: www.stat.gov.pl

8 SPIS TABEL

TABELA NR 1	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze Regon wg sekcji PKD.....	15
TABELA NR 2	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych na terenie gminy Płońsk.	16
TABELA NR 3	Obiekty i obszary o szczególnych walorach przyrodniczych na terenie gminy Płońsk w 2016 roku.....	17
TABELA NR 4	Pomniki przyrody na terenie gminy Płońsk [szt.].....	22
TABELA NR 5	Zbiornice zestawienie powierzchni gruntów leśnych i lesistości [ha].....	22
TABELA NR 6	Ocena jakości wód podziemnych w 2016 r.....	28
TABELA NR 7	Klasyfikacja stanu ekologicznego wód na terenie gminy Płońsk badanych w 2015 r.....	31
TABELA NR 8	Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia dla roku 2016	35
TABELA NR 9	Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia.....	37
TABELA NR 10	Wykaz złóż surowców na terenie gminy Płońsk.....	40
TABELA NR 11	Dane dotyczące sieci wodociągowej na terenie gminy Płońsk.....	44
TABELA NR 12	Dane dotyczące sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Płońsk.....	44
TABELA NR 13	Zbiorniki bezodpływowe i oczyszczalnie przydomowe w gminie Płońsk....	45
TABELA NR 14	Sposoby zagospodarowania osadów ściekowych w gminie Płońsk w roku 2016.....	46
TABELA NR 15	Zaopatrzenie w gaz gminy Płońsk.....	46
TABELA NR 16	Odpady komunalne wytworzone na terenie gminy Płońsk w 2016 r.....	47
TABELA NR 17	Odpady komunalne zebrane na terenie gminy Płońsk w 2016 r.....	48
TABELA NR 18	Instalacje do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w regionie zachodnim – gmina Płońsk.....	54
TABELA NR 19	Kompostownie odpadów zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji zbieranych selektywnie w regionie zachodnim – gmina Płońsk.....	55
TABELA NR 20	Składowiska odpadów komunalnych w regionie zachodnim – gmina Płońsk.....	55
TABELA NR 21	Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez drogi i linie kolejowe na podst. Dz.U. z 2014 r., poz. 112.....	58
TABELA NR 22	Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w województwie mazowieckim w 2017 i 2014 r.....	64
TABELA NR 23	Strategia polityki ochrony środowiska gminy Płońsk – cele, kierunki oraz zadania.....	67
TABELA NR 24	Wskaźniki monitorowania programu.....	86

9 SPIS MAP

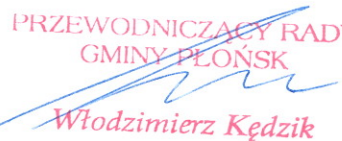
MAPA NR 1	Podział administracyjny powiatu płońskiego.....	12
-----------	---	----

10 SPIS WYKRESÓW

WYKRES NR 1 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w 2016 r. 13

11 SPIS RYSUNKÓW

<i>RYSUNEK NR 1</i>	<i>Obszary Natura 2000 na terenie województwa mazowieckiego.....</i>	<i>20</i>
<i>RYSUNEK NR 2</i>	<i>Obszary chronione oraz pomniki przyrody na terenie gminy Płońsk</i>	<i>21</i>
<i>RYSUNEK NR 3</i>	<i>Lokalizacja głównych zbiorników wód podziemnych.</i>	<i>25</i>
<i>RYSUNEK NR 4</i>	<i>Lokalizacja jednolitych części wód podziemnych.</i>	<i>26</i>
<i>RYSUNEK NR 5</i>	<i>Klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych.....</i>	<i>27</i>
<i>RYSUNEK NR 6</i>	<i>Rozmieszczenie rzek w gminie Płońsk</i>	<i>30</i>
<i>RYSUNEK NR 7</i>	<i>Rozmieszczenie pkt. monitoringu wód powierzchniowych w województwie mazowieckim w 2011 roku.....</i>	<i>32</i>
<i>RYSUNEK NR 8</i>	<i>Podział stref w województwie mazowieckim</i>	<i>35</i>
<i>RYSUNEK NR 9</i>	<i>Obszar regionu zachodniego wraz z istniejącymi i planowanymi regionalnymi instalacjami przetwarzania odpadów komunalnych.....</i>	<i>50</i>

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY PŁOŃSK

Włodzimierz Kędzik